

سیاست‌های کلی نظام

مرتبط با موضوع

جهاد اقتصادی

غلام حسن عیوضی

بسم الله الرحمن الرحیم

سیاست های کلی نظام مرتبط با موضوع جهاد اقتصادی

نویسنده:

مرکز پژوهشهای اسلامی صدا و سیما

ناشر چاپی:

مرکز پژوهشهای اسلامی صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

سیاست های کلی نظام مرتبط با موضوع جهاد اقتصادی

مشخصات کتاب

سیاست های کلی نظام مرتبط با موضوع جهاد اقتصادی

ناشر و تهیه کننده: مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما

نوبت چاپ: اول / مرداد ۱۳۹۰

چاپ: زلال کوثر

نشانی: قم، بلوار امین، مرکز پژوهش های اسلامی صدا و سیما

تلفن: ۲۹۱۹۶۷۰ _ ۰۲۵۱ دورنگار : ۲۹۱۵۵۱۰

info@irc.ir www.irc.ir

شابک: ۷-۱۸۹-۵۱۴-۹۶۴- ۹۷۸

ISBN: ۹۷۸-۹۶۴-۵۱۴-۱۸۹-۷

ص: ۱

اشاره

دیباچه

دیباچه

نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران پس از پایان جنگ تحمیلی برنامه های پنج ساله همه جانبه ای برای بازسازی و توسعه اقتصادی، اجتماعی، سیاسی و فرهنگی جامعه را در دستور کار خود قرار داد. اساس این برنامه ها شناسایی کمبودها و نیازهای کشور و مدیریت و برنامه ریزی منابع برای دست یابی به بهترین نتایج و دستاوردها بود.

در همین راستا و با نگاه به آینده مقام معظم رهبری حضرت آیت الله خامنه ای(مدظله العالی) سند چشم انداز بیست ساله کشور تا سال ۱۴۰۴ خورشیدی را ترسیم نمودند و با ابلاغ به سران سه قوه آن را به عنوان دستور کار نظام قراردادند تا در سایه آن ایران اسلامی به کشوری توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در منطقه با هویت اسلامی ــ انقلابی و الهام بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و مؤثر در روابط بین الملل تبدیل گردد.

از بُعد اقتصادی در سند چشم انداز رسیدن به جامعه برخوردار از ارزش های اسلامی، عدالت اجتماعی، سلامت، رفاه، تأمین اجتماعی، فرصت های برابر، توزیع مناسب درآمد، به دور از فقر و تبعیض، رشد پر شتاب و مستمر اقتصادی، ارتقاء نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل تأکیده شده است تا در برنامه ها به شاخص هایی چون نرخ سرمایه گذاری، درآمد سرانه، تولید ناخالص ملی، نرخ اشتغال و تورم، کاهش

فاصله درآمدی میان دهک های بالا و پایین جامعه مورد توجه قرار گیرد.

مقام معظم رهبری با ابلاغ سیاست های کلی نظام در مقوله هایی چون مبارزه با مفاسد اقتصادی، اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی، امنیت اقتصادی، انرژی، منابع آب، معدن، منابع طبیعی، حمل و نقل، مسکن، شهرسازی، سرمایه گذاری، اصلاح الگوی مصرف، اشتغال و همچنین بیاناتی در جمع مسئولان و فعالان و برگزیدگان بخش های اقتصادی به تشریح این سیاست ها پرداخته اند و رهنمودهایی در این خصوص بیان داشته اند.

در این مجموعه کوشش شده است تا با گردآوری و تنظیم این سیاست های کلی توجه مسئولان و مردم را به این سیاست ها و راهبردها معطوف گردد. شایسته است تا رسانه ملی بنا بر رسالت خویش مبنی بر آگاهی بخشی و توانمندسازی مردم و مسئولان در زمینه های اقتصادی در سال جهاد اقتصادی دست به تولید برنامه هایی با محوریت سیاست های کلی نظام در بخش های مختلف اقتصادی بزند.

تهیه برنامه های ترکیبی و گفت وگو محور و استفاده از نظرات کارشناسان حوزه اقتصاد حول راهکارهای اجرایی و عملیاتی سیاست های کلی نظام می تواند علاوه بر آگاهی بخشی مردم و مسئولان، مطالبه نظام و رهبری را در جامعه زنده نگه دارد تا در سال جهاد اقتصادی بهترین و بیشترین تلاش و کار مضاعف در زمینه دست یافتن به اهداف نظام اسلامی بیش از پیش عملی گردد.

در پایان از تلاش های پژوهشگر ارجمند جناب آقای غلامحسن عیوضی که به گردآوری و تنظیم این مجموعه «سیاست های کلی نظام مرتبط با موضوع جهاد اقتصادی» پرداختند تقدیر و تشکر می نمائیم.

انه ولی التوفیق

اداره کل پژوهش

مرکز پژوهش های اسلامی صدا وسیما

سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴

سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴

متن کامل سند چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی که در تاریخ ۱۳ آبان ۱۳۸۲ توسط رهبر معظم انقلاب به سران قوای سه گانه ابلاغ شد:

با اتکال به قدرت لایزال الهی و در پرتو ایمان و عزم ملی و کوشش برنامه ریزی شده و مدبرانه جمعی و در مسیر تحقق آرمان ها و اصول قانون اساسی ، در چشم انداز بیست ساله، ایران کشوری است توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فن آوری در سطح منطقه با هویت اسلامی و انقلابی، الهام بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و مؤثر در روابط بین الملل.

جامعه ایرانی در افق این چشم انداز چنین ویژگی هایی خواهد داشت:

توسعه یافته، متناسب با مقتضیات فرهنگی، جغرافیایی و تاریخی خود، متکی بر اصول اخلاقی و ارزش های اسلامی، ملی و انقلابی، با تأکید بر مردم سالاری دینی، عدالت اجتماعی، آزادی های مشروع، حفظ کرامت و حقوق انسان ها و بهره مندی از امنیت اجتماعی و قضایی.

برخوردار از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فن آوری، متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی در تولید ملی.

امن، مستقل و مقتدر با سامان دفاعی مبتنی بر بازدارندگی همه جانبه و پیوستگی مردم و حکومت.

برخوردار از سلامت، رفاه، امنیت غذایی، تأمین اجتماعی، فرصت های برابر، توزیع مناسب درآمد، نهاد مستحکم خانواده، به دور از فقر، تبعیض و بهره مند از محیط زیست مطلوب.

فعال، مسئولیت پذیر، ایثارگر، مؤمن، رضایت مند، برخوردار از وجدان کاری، انضباط، روحیه تعاون و سازگاری اجتماعی، متعهد به انقلاب و نظام اسلامی و شکوفایی ایران و مفتخر به ایرانی بودن.

دست یافته به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فن آوری در سطح منطقه آسیای جنوب غربی (شامل آسیای میانه، قفقاز، خاورمیانه و کشورهای همسایه) با تأکید بر جنبش نرم افزاری و تولید علم، رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی، ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل.

الهام بخش، فعال و مؤثر در جهان اسلام با تحکیم الگوی مردم سالاری دینی، توسعه کارآمد، جامعه اخلاقی، نواندیشی و پویایی فکری و اجتماعی، تأثیرگذار بر هم گرایی اسلامی و منطقه ای بر اساس تعالیم اسلامی و اندیشه های امام خمینی رحمه الله .

دارای تعامل سازنده و مؤثر با جهان بر اساس اصول عزت، حکمت و مصلحت.

ملاحظه: در تهیه، تدوین و تصویب برنامه های توسعه و بودجه های سالیانه، این نکته مورد توجه قرار گیرد که شاخص های کمّی کلان آنها از

قبیل نرخ سرمایه گذاری، درآمد سرانه، تولید ناخالص ملی، نرخ اشتغال و تورم، کاهش فاصله درآمد میان دهک های بالا و پایین جامعه، رشد فرهنگ و آموزش و پژوهش و توانایی های دفاعی و امنیتی، باید متناسب با سیاست های توسعه و اهداف و الزامات چشم انداز، تنظیم و تعیین گردد و این سیاست ها و هدف ها به صورت کامل مراعات شود. (۱۲/۸/۱۳۸۲)

فرمان هشت ماده ای درباره مبارزه با مفاسد اقتصادی

فرمان هشت ماده ای درباره مبارزه با مفاسد اقتصادی

حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب به رؤسای قوای سه گانه فرمان مهمی در خصوص مبارزه همه جانبه و سازمان یافته با مفاسد مالی و اقتصادی صادر کرد.

متن فرمان مقام معظم رهبری به رؤسای قوای سه گانه بدین شرح است:

بسم الله الرحمن الرحیم

حضرات آقایان رؤسای محترم قوای سه گانه دامت تأییدائهم

تشکیل ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی طرح مبارزه با فساد که دو قوه مجریه و قضاییه بدان همت گماشته اند، عزم جدی مسئولان را به اقدام در این امر اساسی و حیاتی نوید می دهد. حکومتی که مفتخر به الگو ساختن نظام علوی است باید در همه حال تکلیف بزرگ خود را کم کردن فاصله طولانی خویش با نظام آرمانی علوی و اسلامی بدانند و این جهادی از سر اخلاص و همتی سست ناپذیر می طلبد. جمهوری اسلامی که جز خدمت به مردم و افراشتن پرچم عدالت اسلامی هدفی ندارد نباید در این راه دچار غفلت شود. رفتار قاطع و منصفانه علوی را باید مد نظر داشته باشد و به کمک الهی و حمایت مردمی که عدالت و انصاف را قدر می دانند، تکیه کند.

نـام گـذاری امسـال به نـام مبـارک ((رفتـار علوی)) فرصت منـاسبی است که شـما برادران عزیز مراقبت از سـلامت نظام را که بحمدالله در سال های گذشته همواره در کار بوده فعالیتی تازه نفس و سازمان یافته ببخشید و با همکاری و اتحاد، افق ها را در برابر چشم این ملت نجیب و مؤمن روشن تر و شـفاف تر سازیـد. امروز کشور مـا تشـنه فعـالیت اقتصادی سالم و ایجاد اشـتغال برای جوانان و سـرمایه گـذاری مطمئن است و این همه به فضایی نیازمند است که در آن سـرمایه گذار و صـنعت گر و عنصـر فعـال در کشـاورزی و مبتکر علمی و جوینـده کـار و همه قشـر ها از صـحت و سـلامت ارتباطات حکومتی و امانت و صـداقت متصـدیان امور مالی و اقتصادی مطمئن بوده و احساس امنیت و آرامش کننـد. اگر دست مفسـدان و سوء اسـتفاده کنندگان از امکانات حکومتی قطع نشود و اگر امتیازطلبان و زیاده خواهان پر مدعا و انحصارجو طرد نشوند سـرمایه گذار و تولید کننده و اشـتغال طلب همه احساس ناامنی و نومیـدی خواهنـد کرد و کسانی از آن به اسـتفاده از راه های نامشـروع و غیر قانونی تشویق خواهند شد.

خشـکانیدن ریشه فسـاد مـالی و اقتصادی و عمل قاطع و گره گشا در این باره مسـتلزم اقـدام همه جانبه به وسـیله قوای سه گانه مخصوصـاً دو قوه مجریه و قضاییه است. قوه مجریه با نظارتی سازمان یافته و بی اغماض از بروز و رشـد فساد مالی در دسـتگاه ها پیشـگیری کند و قوه قضاییه با اسـتفاده از کارشـناسان و قضات قاطع و پاکدامن، مجرم و خائن و عناصـر آلوده را از سـر راه تعالی کشور بردارد. بدیهی است که نقش قوه مقننه در وضع قوانین که موجب تسـهیل راه کارهای قانونی است و نیز در ایفای وظیفه نظارت بسیار مهم و کارساز است.

لازم است نکاتی را به حضرات آقایان و دیگر دست اندرکاران کشور که

می توانند در مبارزه با فساد نقش ایفا کنند تذکر دهم:

۱. با آغاز مبارزه جدی با فساد اقتصادی و مالی یقیناً زمزمه ها و به تدریج فریادها و نعره های مخالفت با آن بلند خواهد شد. این مخالفت ها عمدتاً از سوی کسانی خواهد بود که از این اقدام بزرگ متضرر می شوند و طبیعی است بددلانی که با سعادت ملت و کشور مخالفند یا ساده دلانی که از القایات آنان تأثیر پذیرفته اند با آنان هم صدا شوند. این مخالفت ها نباید در عزم راسخ شما تردید بیفکند! به مسئولان خیرخواه در قوای سه گانه بیاموزید که تسامح در مبارزه با فساد به نوعی هم دستی با فاسدان و مفسدان است. اعتماد عمومی به دستگاه ها در برخورد با مجرم و متخلف قاطعیت و عدم تزلزل خود را نشان دهد.

۲. ممکن است کسانی به خطا تصور کنند که مبارزه با مفسدان و سوء استفاده کنندگان از ثروت های ملی موجب ناامنی اقتصادی و فرار سرمایه ها است. به این اشخاص تفهیم کنند که به عکس، این مبارزه موجب امنیت فضای اقتصادی و اطمینان کسانی که می خواهند فعالیت سالم اقتصادی داشته باشند تولیدکنندگان این کشور خود نخستین قربانیان فساد مالی و اقتصاد ناسالمند.

۳. کار مبارزه با فساد را چه در دولت و چه در قوه قضاییه به افراد مطمئن و برخوردار از سلامت و امانت بسپارید. دستی که می خواهد با ناپاکی دربیفتد باید خود پاک باشد و کسانی که می خواهند در راه اصلاح عمل کنند باید خود برخوردار از صلاح باشند.

۴. ضربه عدالت باید قاطع ولی در عین حال دقیق و ظریف باشد. متهم کردن بی گناهان یا معامله یکسان میان خیانت و اشتباه یا یکسان گرفتن

گناهان کوچک با گناهان بزرگ جایز نیست. مـدیران درسـتکار و صالـح و خدمت گزار که بی گمان اکثریت کارگزاران در قوای سه گانه کشور را تشـکیل می دهند نباید مورد سوءظن و در معرض اهانت قرار گیرند و یا احساس ناامنی کنند. چه نیکو است که تشویق صالحان و خدمت گزاران نیز در کنار مقابله با فساد و مفسد وظیفه ای مهم شناخته شود.

۵. بخش هـای مختلـف نظـارتی در سه قوه از قبیـل سازمـان بازرسـی کـل کشور، دیوان محاسـبات و وزارت اطلاعـات بایـد با همکـاری صـمیمانه نقـاط دچـار آسـیب در گردش مالی و اقتصادی کشور را به درستی شـناسایی کننـد و محاکم قضایی و نیز مسئولان آسیب زدایی در هر مورد را یاری رسانند.

۶. وزارت اطلاعـات موظف است در چـارچوب وظـایف قانونی خود نقاط آسـیب پـذیر در فعالیت های اقتصادی دولتی کلانماننـد معاملات و قراردادهای خارجی و سـرمایه گذاری های بزرگ طرح های ملی و نیز مراکز مهم تصـمیم گیری اقتصادی و پولی کشور را پوشـش اطلاعاتی دهد و به دولت و دسـتگاه قضایی در تحقق سـلامت اقتصادی یاری رسانند و به طور منظم به رئیس جمهور گزارش دهد.

۷. در امر مبارزه با فساد نباید هیچ تبعیضـی دیده شود. هیچ کس و هیچ نهاد و دسـتگاهی نباید استثنا شود. هیچ شخص یا نهاد نمی تواند با عذر انتساب به این جانب یا دیگر مسـئولان کشور خود را از حساب کشـی معاف بشـمارد. با فساد در هر جا و هر مسند باید برخورد یکسان صورت گیرد.

۸. بـا این امر مهم وحیـاتی نبایـد به گونه شـعاری تبلیغـاتی و تظـاهرگونه رفتـار شود. به جای تبلیغات بایـد آثار و برکات عمل مشهود گردد. به دست اندرکاران این مهم تأکید کنید که به جای پرداختن به ریشه ها و ام الفسادها

به سراغ ضعفا و خطاهای کوچک نروند و نقاط اصلی را رها نکنند. هر گونه اطلاع رسانی به افکار عمومی که البته در جای خود لازم است، باید به دور از اظهارات نسنجیده و تبلیغات گونه بوده و حفظ آرامش و اطمینان افکار عمومی را در نظر داشته باشد. از خداوند متعال اخلاص و جد و توفیق را برای خود و شما و همه مسئولان این امور مسئلت می کنم و امیدوارم این اقدام مورد رضای حضرت بقیه الله الاعظم روحی فداه قرار گرفته گام بلندی به سوی رفاه و آسایش عمومی را تدارک کند.

والسلام علیکم

سید علی خامنه ای

۱۰ اردیبهشت ۱۳۸۰

ابلاغ سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی به سران سه قوه و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام

اشاره

ابلاغ سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی به سران سه قوه و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام

بسم الله الرحمن الرحیم

سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مطابق بند ۱ اصل ۱۱۰ ابلاغ می گردد. لازم است نکاتی را در این زمینه یادآور شوم:

۱. اجرای این سیاست ها مستلزم تصویب قوانین جدید و بعضاً تغییراتی در قوانین موجود است. لازم است دولت و مجلس محترم در این زمینه با یکدیگر همکاری نمایند.

۲. نظارت مجمع تشخیص مصلحت نظام بر حسن اجرای این سیاست ها، با اتخاذ تدابیر لازم و همکاری دستگاه های مسئول و ارائه گزارش های نظارتی، هر سال در وقت معیّن مورد تأکید است.

۳. در مورد «سیاست های کلی توسعه بخش های غیر دولتی از طریق واگذاری فعالیت ها و بنگاه های دولتی» پس از دریافت گزارش ها و مستندات و نظریات مشورتی تفصیلی مجمع راجع به رابطه خصوصی سازی با هر یک از عوامل ذیل اصل ۴۴، نقش عوامل مختلف در ناکارآمدی بعضی از بنگاه های دولتی، آثار انتقال هر یک از فعالیت های صدر اصل ۴۴ و بنگاه های

مربوط به بخش هـای غیر دولتی، میزان آمـادگی بخش هـای غیر دولتی و ضـمانت ها و راه های اعمال حاکمیت دولت، اتخاذ تصمیم خواهد شد. ان شاءالله

سید علی خامنه ای

۱/خرداد/ ۱۳۸۴

سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

اشاره

سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

با توجه به ذیل اصل ۴۴ قانون اساسی و مفاد اصل ۴۳ و به منظور:

شتاب بخشیدن به رشد اقتصاد ملی؛

گسترش مالکیت در سطح عموم مردم به منظور تأمین عدالت اجتماعی؛

ارتقای کارآیی بنگاه های اقتصادی، و بهره وری منابع مادی و انسانی و فن آوری؛

افزایش رقابت پذیری در اقتصاد ملی؛

افزایش سهم بخش های خصوصی و تعاونی در اقتصاد ملی؛

کاستن از بار مالی و مدیریتی دولت در تصدی فعالیت های اقتصادی؛

افزایش سطح عمومی اشتغال.

تشویق اقشار مردم به پس انداز و سرمایه گذاری و بهبود درآمد خانوارها، مقرر می گردد:

الف) سیاست های کلی توسعه بخش های غیردولتی و جلوگیری از بزرگ شدن بخش دولتی

الف) سیاست های کلی توسعه بخش های غیردولتی و جلوگیری از بزرگ شدن بخش دولتی

۱. دولت حق فعـالیت اقتصـادی جدیـد خارج از موارد صـدر اصل ۴۴ را نـدارد و موظف است هرگونه فعـالیت (شامل تـداوم فعالیت های قبلی و بهره برداری

از آن) را که مشمول عناوین صدر اصل ۴۴ نباشد، حداکثر تا پایان برنامه پنج ساله چهارم (سالیانه حداقل ۲۰٪ کاهش فعالیت) به بخش های تعاونی و خصوصی و عمومی غیردولتی واگذار کند.

با توجه به مسئولیت نظام در حسن اداره کشور، تداوم و شروع فعالیت ضروری خارج از عناوین صدر اصل ۴۴ توسط دولت، بنا به پیشنهاد هیئت وزیران و تصویب مجلس شورای اسلامی برای مدت معیّن مجاز است.

اداره و تولید محصولات نظامی، انتظامی و اطلاعاتی نیروهای مسلح و امنیتی که جنبه محرمانه دارد، مشمول این حکم نیست.

۲. سرمایه گذاری، مالکیت و مدیریت در زمینه های مذکور در صدر اصل ۴۴ قانون اساسی به شرح ذیل توسط بنگاه ها و نهادهای عمومی غیردولتی و بخش های تعاونی و خصوصی مجاز است:

۲ـ۱. صنایع بزرگ، صنایع مادر (از جمله صنایع بزرگ پایین دستی نفت و گاز) و معادن بزرگ (به استثنای نفت و گاز)؛

۲ـ۲. فعالیت بازرگانی خارجی در چارچوب سیاست های تجاری و ارزی کشور؛

۲ـ۳. بانک داری توسط بنگاه ها و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت های تعاونی سهامی عام و شرکت های سهامی عام مشروط به تعیین سقف سهام هریک از سهامداران با تصویب قانون؛

۲ـ۴. بیمه؛

۲ـ۵. تأمین نیرو شامل تولید و واردات برق برای مصارف داخلی و صادرات؛

۲ـ۶. کلیه امور پست و مخابرات به استثنای شبکه های مادر مخابراتی، امور واگذاری فرکانس و شبکه های اصلی تجزیه و مبادلات و مدیریت

توزیع خدمات پایه پستی.

۲_۷. راه و راه آهن .

۲_ ۸ . هواپیمایی (حمل و نقل هوایی) و کشتیرانی (حمل ونقل دریایی).

سهم بهینه بخش های دولتی و غیردولتی در فعالیت های صدر اصل ۴۴، با توجه به حفظ حاکمیت دولت و استقلال کشور و عدالت اجتماعی و رشد و توسعه اقتصادی، طبق قانون تعیین می شود.

ب) سیاست های کلی بخش تعاونی

ب) سیاست های کلی بخش تعاونی

۱. افزایش سهم بخش تعاونی در اقتصاد کشور به ۲۵٪ تا آخر برنامه پنج ساله پنجم؛

۲. اقدام مؤثر دولت در ایجاد تعاونی ها برای بیکاران در جهت اشتغال مولد؛

۳. حمایت دولت از تشکیل و توسعه تعاونی ها از طریق روش هایی از جمله تخفیف مالیاتی، ارائه تسهیلات اعتباری حمایتی به وسیله کلیه مؤسسات مالی کشور و پرهیز از هرگونه دریافت اضافی دولت از تعاونی ها نسبت به بخش خصوصی؛

۴. رفع محدودیت از حضور تعاونی ها در تمامی عرصه های اقتصادی از جمله بانکداری و بیمه؛

۵. تشکیل بانک توسعه تعاون با سرمایه دولت با هدف ارتقاء سهم بخش تعاونی در اقتصاد کشور؛

۶. حمایت دولت از دست یابی تعاونی ها به بازار نهایی و اطلاع رسانی جامع و عادلانه به این بخش؛

۷. اعمال نقش حاکمیتی دولت در قالب امور سیاست گذاری و نظارت بر

اجرای قوانین موضوعه و پرهیز از مداخله در امور اجرایی و مدیریتی تعاونی ها؛

۸. توسعه آموزش های فنی و حرفه ای و سایر حمایت های لازم به منظور افزایش کارآمدی و توان مندسازی تعاونی ها .

۹. انعطاف و تنوع در شیوه های افزایش سرمایه و توزیع سهام در بخش تعاونی و اتخاذ تدابیر لازم به نحوی که علاوه بر تعاونی های متعارف امکان تأسیس تعاونی های جدید در قالب شرکت سهامی عام با محدودیت مالکیت هر یک از سهامداران به سقف معینی که حدود آن را قانون تعیین می کند، فراهم شود.

۱۰. حمایت دولت از تعاونی های متناسب با تعداد اعضاء.

۱۱. تأسیس تعاونی های فراگیر ملی برای تحت پوشش قراردادن سه دهک اول جامعه به منظور فقرزدایی.

ج) سیاست های کلی توسعه بخش های غیردولتی از طریق واگذاری فعالیت ها و بنگاه های دولتی

ج) سیاست های کلی توسعه بخش های غیردولتی از طریق واگذاری فعالیت ها و بنگاه های دولتی

(سیاست های کلی این بند متعاقباً تعیین و ابلاغ خواهد شد.)

د) سیاست های کلی واگذاری

اشاره

د) سیاست های کلی واگذاری

زیر فصل ها

۱. الزامات واگذاری

۱. الزامات واگذاری

۱ـ۱. توان مندسازی بخش های خصوصی و تعاونی بر ایفای فعالیت های گسترده و اداره بنگاه های اقتصادی بزرگ؛

۱ـ۲. نظارت و پشتیبانی مراجع ذی ربط بعد از واگذاری برای تحقق اهداف واگذاری.

۱ــ۳. استفاده از روش های معتبر و سالم واگذاری با تأکید بر بورس، تقویت تشکیلات واگذاری، برقراری جریان شفاف اطلاع رسانی، ایجاد

فرصت های برابر برای همه، بهره گیری از عرضه تـدریجی سـهام شـرکت های بزرگ در بورس به منظور دست یابی به قیمت پایه سهام؛

۱_۴. ذی نفع نبودن دست اندرکاران واگذاری و تصمیم گیرندگان دولتی در واگذاری ها.

۱_ ۵. رعایت سیاست های کلی بخش تعاونی در واگذاری ها.

۲. مصارف درآمدهای حاصل از واگذاری

۲. مصارف درآمدهای حاصل از واگذاری

وجوه حاصل از واگـذاری سـهام بنگـاه هـای دولتی به حساب خاصـی نزد خزانه داری کل کشور واریز و در قالب برنامه ها و بودجه های مصوب به ترتیب زیر مصرف می شود:

۲_۱. ایجاد خوداتکایی برای خانواده های مستضعف و محروم و تقویت تأمین اجتماعی؛

۲_۲. اختصاص ۳۰٪ از درآمدهای حاصل از واگذاری به تعاونی های فراگیر ملی به منظور فقرزدایی؛

۲_۳. ایجاد زیربناهای اقتصادی با اولویت مناطق کمتر توسعه یافته.

۲_۴. اعطای تسهیلات (وجوه اداره شده) برای تقویت تعاونی ها و نوسازی و بهسازی بنگاه های اقتصادی غیردولتی با اولویت بنگاه های واگذارشده و نیز برای سرمایه گذاری بخش های غیردولتی در توسعه مناطق کمتر توسعه یافته.

۲_۵. مشارکت شرکت های دولتی با بخش های غیردولتی تا سقف ۴۹٪ به منظور توسعه اقتصادی مناطق کمتر توسعه یافته.

۲_۶. تکمیل طرح های نیمه تمام شرکت های دولتی با رعایت بند الف این سیاست ها.

ه) سیاست های کلی اعمال حاکمیت و پرهیز از انحصار

ه) سیاست های کلی اعمال حاکمیت و پرهیز از انحصار

۱. تداوم اعمال حاکمیت عمومی دولت پس از ورود بخش های غیردولتی از طریق سیاست گذاری و اجرای قوانین و مقررات و نظارت به ویژه در مورد اعمال موازین شرعی و قانونی در بانک های غیردولتی؛

۲. جلوگیری از نفوذ و سیطره بیگانگان بر اقتصاد ملی؛

۳. جلوگیری از ایجاد انحصار، توسط بنگاه های اقتصادی غیردولتی از طریق تنظیم و تصویب قوانین و مقررات.

متن ابلاغیه رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره سیاست های کلی بند «ج» اصل ۴۴

اشاره

متن ابلاغیه رهبر معظم انقلاب اسلامی درباره سیاست های کلی بند «ج» اصل ۴۴

بسم الله الرحمن الرحیم

بند «ج» سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

بند «ج» سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

با توجه به ضرورت شتاب گرفتن رشد و توسعه اقتصادی کشور مبتنی بر اجرای عدالت اجتماعی و فقرزدایی در چارچوب چشم انداز ۲۰ ساله کشور:

* تغییر نقش دولت از مالکیت و مدیریت مستقیم بنگاه به سیاست گذاری و هدایت و نظارت؛

* توان مندسازی بخش های خصوصی و تعاونی در اقتصاد و حمایت از آن جهت رقابت کالاها در بازارهای بین المللی؛

* آماده سازی بنگاه های داخلی جهت مواجهه هوشمندانه با قواعد تجارت جهانی در یک فرآیند تدریجی و هدف مند؛

* توسعه سرمایه انسانی دانش پایه و متخصص؛

* توسعه و ارتقاء استانداردهای ملی و انطباق نظام های ارزیابی کیفیت

با استانداردهای بین المللی؛

* جهت گیری خصوصی سازی در راستای افزایش کارایی و رقابت پذیری و گسترش مالکیت عمومی و نیز بنا بر پیشنهاد مجمع تشخیص مصلحت نظام، بند ج سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ج.ا.ا. مطابق بند ۱ اصل ۱۱۰ ابلاغ می گردد.

واگذاری ۸۰٪ از سهام بنگاه های دولتی مشمول صدر اصل ۴۴ به بخش های خصوصی شرکت های تعاونی سهامی عام و بنگاه های عمومی غیردولتی به شرح ذیل مجاز است:

۱. بنگاه های دولتی که در زمینه معادن بزرگ، صنایع بزرگ و صنایع مادر (از جمله صنایع بزرگ پایین دستی نفت و گاز) فعال هستند به استثنای شرکت ملی نفت ایران و شرکت های استخراج و تولید نفت خام و گاز؛

۲. بانک های دولتی به استثنای بانک مرکزی ج.ا.ا، بانک ملی ایران، بانک سپه، بانک صنعت و معدن، بانک کشاورزی، بانک مسکن و بانک توسعه صادرات؛

۳. شرکت های بیمه دولتی به استثنای بیمه مرکزی و بیمه ایران؛

۴. شرکت های هواپیمایی و کشتیرانی به استثنای سازمان هواپیمایی کشوری و سازمان بنادر و کشتیرانی؛

۵. بنگاه های تأمین نیرو به استثنای شبکه های اصلی انتقال برق؛

۶. بنگاه های پستی و مخابراتی به استثنای شبکه های مادر مخابراتی، امور واگذاری فرکانس و شبکه های اصلی تجزیه و مبادلات و مدیریت توزیع خدمات پایه پستی؛

۷. صنایع وابسته به نیروهای مسلح به استثنای تولیدات دفاعی و امنیتی

ضروری به تشخیص فرمانده کل قوا.

الزامات واگذاری

الزامات واگذاری

الف) قیمت گذاری سهام از طریق بازار بورس انجام می شود.

ب) فراخوان عمومی با اطلاع رسانی مناسب جهت ترغیب و تشویق عموم به مشارکت و جلوگیری از ایجاد انحصار و رانت اطلاعاتی صورت پذیرد.

ج) جهت تضمین بازدهی مناسب سهام شرکت های مشمول واگذاری اصلاحات لازم درخصوص بازار، قیمت گذاری محصولات و مدیریت مناسب بر اساس قانون تجارت انجام گردد.

د) واگذاری سهام شرکت های مشمول طرح در قالب شرکت های مادر تخصصی و شرکت های زیرمجموعه با کارشناسی همه جانبه صورت گیرد.

ه) به منظور اصلاح مدیریت و افزایش بهره وری بنگاه های مشمول واگذاری، با استفاده از ظرفیت های مدیریتی کشور، اقدامات لازم جهت جذب مدیران باتجربه، متخصص و کارآمد انجام پذیرد.

فروش اقساطی حداکثر ۵٪ از سهام شرکت های مشمول بند «ج» به مدیران و کارکنان شرکت های فوق مجاز است.

و) با توجه به ابلاغ بند «ج» سیاست های کلی اصل ۴۴ و تغییر وظایف حاکمیتی، دولت موظف است نقش جدید خود در سیاست گذاری، هدایت و نظارت بر اقتصاد ملی را تدوین و اجرا نماید؛

ی) تخصیص درصدی از منابع واگذاری جهت حوزه های نوین با فن آوری پیشرفته در راستای وظایف حاکمیتی مجاز است.

سیدعلی خامنه ای

۱۰/۴/۸۵

بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار مسئولان اقتصادی و دست اندرکاران اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی

بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار مسئولان اقتصادی و دست اندرکاران اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی

بسم اللّه الرّحمن الرّحیم

اولاً به همه برادران عزیز خوش آمد عرض می کنم. بحمداللّه همه جمعند؛ فعالان و سیاست سازان و سیاست گذاران و فعالان عرصه اقتصادی. من هم عرایض خودم را بدون مقدمه شروع می کنم.

در اولِ خرداد سال ۱۳۸۴ سیاست های کلی اصل ۴۴ ـ به استثنای بند «ج» این سیاست ها ـ ابلاغ شد. در حدود یک سال بعد، یعنی ۱۱/۴/۸۵، بند «ج» این سیاست ها هم ـ که مربوط به واگذاری بنگاه های اقتصادی دولتی به بخش خصوصی و تعاونی است ـ ابلاغ شد. فردای آن روز هم در پاسخ به نامه رئیس جمهور محترم، مجوز واگذاری درصدی از سهام بنگاه های بند «ج» به مجموعه ای که به عنوان «سهام عدالت» قرار شد بین گروه هایی از جامعه تقسیم بشود، ابلاغ شد.

از آخرین ابلاغ ما ـ یعنی ۱۲/۴/۸۵ ـ تا امروز، ماه های زیادی می گذرد و از تاریخ اول ابلاغ، یعنی اول خرداد ۸۴ تا امروز، یک سال و نیم بیشتر می گذرد. پیشرفت ها در این باب رضایت بخش نیست. این را من صریحاً به

رؤسای محترم سه قوه در یکی دو ماه قبل از این گفتم، به شما هم که مسئولان رده های مختلف پیشرفت این کار در بخش های مختلف هستید، عرض می کنم. حالا چرا این پیشرفت ها خوب نیست؟ یا به خاطر اینکه توجه لازم به اهمیت این سیاست ها و آنچه که در پس زمینه ابلاغ این سیاست ها دیده شده بود؛ یعنی یک تحول عظیم اقتصادی در کشور و ابعاد آن نشده، یا به خاطر اینکه از مسئله، برداشت های مختلفی هست. افراد هر کدامی در دستگاه های مختلف یا حتی در یک دستگاه، از بندهای مختلف این سیاست ها و از مقاصد آنها و از نتیجه ای که باید بر اجرای آن سیاست ها عاید بشود، متفق القول نیستند؛ درک واحدی و برداشت واحدی ندارند.

این جلسه برای این است که هم اهمیت این کار از نظر ما به شما برادران عزیز صریحاً گفته بشود، هم درک و برداشت مشترکی به وجود بیاید و سلایق گوناگون، راه را بر این اقدام بسیار مهم و ضروری و حیاتی نبندد.

برادران! نتیجه این جلسه ما، باید این باشد که ما در نگرش هایمان در مسئله اقتصاد کشور، در رفتارهامان و در ساختارهای تشکیلاتی و اداری مان، قوانینمان و قواعد موضوعه مان، نقش ها و سهم هایی که هر کدام از دستگاه ها دارند، باید تغییراتی بدهیم و بر اساس این سیاست گذاری و این سیاست ها، آینده خودمان را شکل بدهیم. این جزو وظایف حتمی همه دستگاه های کشور است. بودجه بر اساس این سیاست ها بایستی تنظیم و تصویب بشود؛ باید فعالیت های اقتصادی بیرون از بودجه، بر اساس این سیاست ها تنظیم بشود. در این زمینه، هم مجلس، هم دولت و هم قوه قضاییه وظایف بسیار مهمی دارند که باید انجام بدهند.

در درجه اول ما یک تبیینی بکنیم؛ انگیزه های این سیاست ها را عرض

بکنیم. ما وقتی به وضع خودمان نگاه می کنیم، می بینیم تحولاتی که از انقلاب اسلامی در کشور ما ناشی شد، تحولات بسیار عظیم و عمیقی است؛ در زمینه های فرهنگی، در زمینه های سیاسی، در زمینه های اجتماعی، در اثبات هویت ملی. این تحولات، تحولات ۱۸۰ درجه ای است و بسیار هم عمیق است. با این حرف ها و گفته ها و مطالبی که دشمنان ما یک جور، بعضی از دوستانِ بی توجه ما یک جور بیان می کنند، آنچه به دست آمده، خدشه دار هم نمی شود؛ خیلی عظیم تر از این حرف هاست. لکن صریحاً عرض می کنم تحولاتی که در زمینه اقتصادی انجام گرفته، متناسب با تحولات در بخش های دیگر نیست. ما باید می توانستیم یک الگوی موفقی از اقتصاد به دنیا عرضه کنیم.

به طور خلاصه باید ما هم کارآمدی در جهت رشد رونق اقتصاد، هم کارآمدی در جهت تأمین عدالت را به دنیا نشان می دادیم. البته کارهایی را که شده و می دانیم، نمی خواهیم انکار کنیم؛ کارهای بسیار مهمی انجام گرفته، لکن به آن سطحی که باید می رسیدیم، قطعاً نرسیده ایم و این برای ما دردناک است.

ما وقتی به صورت کلان به زمینه اقتصاد اسلامی نگاه می کنیم، دو تا پایه اصلی مشاهده می کنیم. هر روش اقتصادی، هر توصیه و نسخه اقتصادی که این دو پایه را بتواند تأمین کند، معتبر است. هر نسخه ای هر چه هم مستند به منابع علی الظاهر دینی باشد و نتواند این دو را تأمین کند، اسلامی نیست. یکی از آن دو پایه عبارت است از «افزایش ثروت ملی.» کشور اسلامی باید کشور ثروتمندی باشد؛ کشور فقیری نباید باشد؛ باید بتواند با ثروت خود، با قدرت اقتصادی خود، اهداف والای خودش را در سطح بین المللی پیش ببرد. پایه دوم، «توزیع عادلانه و رفع محرومیت در درون جامعه اسلامی» است.

این دو تـا بایـد تـأمین بشود. و اولی، شـرط دومی است. اگر تولیـد ثروت نشود؛ اگر ارزش افزوده در کشور بالاـ نرود، ما نمی توانیم محرومیت را برطرف کنیم؛ نخواهیم توانست فقر را برطرف کنیم. بنـابراین هر دو تـا لازم است. شـما که متفکر اقتصادی هستیـد و پای بنـد به مبانی اسـلامی، طرحتان را بیاوریـد؛ باید این دو تا در آن طرح تأمین بشود. اگر این دو در آن طرح تأمین نشد، آن طرح اختلال دارد؛ ایراد دارد.

برای اینکه بتوانیم کشور را از لحـاظ ثروت ملی به حـد اسـتغنا و بی نیازی برسانیم، بایـد سـرمایه گـذاری و فعالیت اقتصادی و تولیـد ثروت در معرض انتخاب همه آحاد فعال کشور قرار بگیرد؛ یعنی همه بایـد بتوانند در این زمینه فعالیت کنند. دولت باید از آن حمایت کنـد؛ قانون بایـد از آن حمایت کنـد. خیل عظیم نیروهای جوان و تحصـیل کرده و مدیران مجرب و لایق ـ که بحمـداللّه در کشور ما هر دو، هم جوانان تحصـیل کرده و هم مـدیران لایق زیادنـد ـ بایـد بتوانند پروژه های بزرگ و فعالیت های کارآفرین و ثروت آفرین کشور را به دست بگیرنـد؛ اجرا کنند و پیش ببرند؛ باید بتوانند. کشور از لحاظ منابع مادی و از لحـاظ منـابع انسانی قوی است. تا این جای مطلب، فکر نمی کنم کسـی بتوانـد نظر مخالفی را با اتکا به دیـدگاه های اسـلامی مطرح کند.

نویسندگان قانون اساسی و اصل ۴۴، هم هوشـمند بودند، هم منصف؛ به نظر بنده. ما با بیشتر اینها از نزدیک کار کرده بودیم. در محصول کار هم که همین اصل ۴۴، اصل ۴۳ و اینهاست، کاملاً پیداست که اینها هم مردمان هوشمندی بودند، هم مردمان باانصافی بودند. اینها آن چیزی را که از نظرشان به شـکل کلی درست هم هست، خط میانه بین اقتصاد سـرمایه داری و اقتصاد سوسیالیسم شناخته بودند و این را در قالب آن سه محور اصلی مالکیت، در

اصل ۴۴ ریختند. مالکیت های اختصاصی دولتی، مالکیت تعاونی، و مالکیت بخش خصوصی؛ اینها را تقسیم بندی کردند. بعد، در ذیلش برای این، دو سه تا شرط قرار دادند. یکی از شرط ها این است که این تقسیم بندی با این مصادیق _ که مصادیق را ذکر کردم _ باید موجب رشد و توسعه اقتصاد بشود؛ باید مایه زیان نباشد. یعنی اگر یک روزی مسئولان کشور تشخیص دادند که این تقسیم بندی، مایه زیان است، موجب رشد اقتصادی نیست، این قانون دیگر در آن روز، بدین شکل اعتبار ندارد و به شکلی که منطبق بر مصلحت باشد، انطباق دارد. این، هوشمندی و انصاف آنها را می رساند.

ما در دهه اول انقلاب به خاطر مسائل دفاع مقدس و جنگ و گرفتاری های گوناگون و محاصرات عجیب و غریب اقتصادی و غیره، اقداماتی را کردیم که به مالکیت گسترده دولت منتهی شد؛ بیش از آن مقداری که در این اصل قانون اساسی ذکر شده بود. البته همان وقت ها هم در بسیاری از اینها جای حرف بود. من خودم در بخش عمده آن دوره رئیس جمهور بودم و با مسئولان اقتصادی دولت و با رئیس دولت و مسئولان اقتصادی مباحثات فراوانی داشتیم، لکن به هر حال ضرورت ها بر آنها و بر کشور این مسائل را تحمیل کرد و مالکیت دولتی به شکلی فراتر از آنچه که در اصل ۴۴ دیده شده بود، گسترش پیدا کرد، اما در دهه دوم و سوم، یعنی بعد از جنگ تا امروز، ما نباید با گسترش شرکت های دولتی غیرضروری _ که چند هزار شرکت دولتی وجود دارد که تعداد مهمی از اینها حقیقتاً غیرضروری بودند _ موافقت می کردیم؛ یعنی تشکیل آنها به وسیله دولت، یا واگذار نکردنِ بنگاه های ذیل اصل ۴۴ به مردم، عمل موافق مصلحت نبود.

یکی از وظایفی که ما در اصل ۴۴ و بر اساس قانونی که در شورای

انقلاب تصویب کرده بودیم، مسلّم بود، این بود که بنگاه های غیر مشمول صدر اصل ۴۴ را کلاً به مردم واگذار کنند. آنجا هم ما یک مصوبه و یک قانونی داشتیم که بند «الف» و «ب» و «ج» و «د» داشت. بند «ج» شرکت ها و بنگاه هایی بود که از رژیم گذشته به دولت مقروض بودند. مقرر شده بود که اینها قرضشان را که دادند، شرکت به آنها داده شود، اما این کار را نکردند. من الان یادم هست که در اول ریاست جمهوری، گمان می کنم که با استناد به قانون اساسی، به آن هیئتی که شرکت های بند «ج» را به عناوین مشمول بند «ب» متصل می کردند ــ بند «ب» یک تعداد شرکت بود که باید در اختیار دولت قرار می گرفت ــ اعتراض کردم.

اگر ضرورت هایی هم این کار را در آن دوره ایجاب می کرد، نباید دیگر این کارها در دوره بعد از جنگ، در دهه دوم و سوم، انجام می گرفت؛ نباید بی خود شرکت تولید می شد؛ نباید از واگذاری شرکت های دولتی به مردم، در آن بخشی که قانون اساسی تصریح به آن کرده بود، کوتاهی می شد؛ باید می دادیم. باید مالکیت دولت را روزبه روز کمتر می کردیم. این طور نشد، بلکه بیشتر و گسترده تر شد! و خیلی از درآمدهایی که باید در خدمت تولید، در خدمت گردش صحیح پول در جامعه قرار می گرفت، صرف کارهای غیرلازم شد؛ فعالیت های اسراف آمیز، ساختمان سازی های بی خودی. و حتماً به اقتصاد کشور لطمه خورد. به هر حال، این کار در این دو دهه نباید انجام می گرفت. واقعیت وضع کنونی این است: گستره عظیم مالکیت های دولتی، بعضاً برخلاف همان متن موجود اصل ۴۴، و بسیاری هم برخلاف این شرطی که در ذیل اصل ۴۴ آمده است.

سند چشم انداز هدف هایی را معیّن کرده، که ما دیدیم با این وضعیت، ما

به سند چشم انداز و اهداف آن، نخواهیم رسید. سرمایه گذاری هایی باید انجام بگیرد که طبق محاسباتی که کرده اند، رشد آنها باید حدود دوازده درصد در سال باشد. این، خیلی رقم بالایی می شود. فقط در بخش نفت محاسبه کردند که در طول ده سال آینده، ۱۷۰ میلیارد دلار باید سرمایه گذاری کنیم؛ یعنی سالی ۱۷ میلیارد. دولت قادر است این سرمایه گذاری را انجام بدهد؟ اینها خارج از توان دولت است. علاوه بر همه اینها، دولت وظایف سنگینی در حوزه های راهبردی، در فعالیت های جدید، سرمایه گذاری های فراوان در زمینه فن آوری های پیشرفته دارد. کارهایی که بخش خصوصی به طور طبیعی انجام نمی دهد، اینها را باید دولت انجام بدهد و آینده کشور متوقف به اینهاست؛ مثل همین مسئله هسته ای.

از طرفی، عین همین نگرانی ها در بخش مربوط به عدالت ـ مسئله رفع فقر و محرومیت ـ هم وجود دارد. همین طور نگرانی ها هست، که قبلاً اشاره کردم. البته امروز شما به تبلیغات خارجی ها که نگاه کنید ـ چه تبلیغات علنی شان، چه آنچه که در محاورات سیاسی و دیپلماسی دوجانبه بیان می کنند، که شاید این گفت وگوها در اختیار بعضی از شماها باشد ـ می بینید می خواهند مسئولیت این وضع را به گردن دولت کنونی بیندازند. این، غلط است؛ این طور نیست، بلکه در طول سال ها به تدریج به وجود آمده؛ کسی هم سوءنیت نداشته است. روش، روش درستی نبود و به اینجا منتهی شد.

اینها بر روی هم موجب شد که ما مسئله سیاست های ابلاغی اصل ۴۴ را مد نظر قرار بدهیم. البته از آن وقتی که بنده به مجمع تشخیص مصلحت ـ سال ۷۸ به نظرم یا ۷۷ بود ـ گفتم که روی این مسئله کار بکنند، تا سال ۸۳ که آمد و تا سال ۸۴ که ما ابلاغ کردیم، چند سال طول کشید. سیاست های ابلاغی

اصل ۴۴ ــ این پنج بندی که ما در این سیاست ها قرار داده ایم ــ خلاصه اش این است: بند «الف»، بند «ب»، بند «ج»، بند «د»، بند «ه». بعضی از این بندها مثل بند «الف» یا بند «د» به دو بخش تقسیم می شود. خلاصه این سیاست ها عبارت است از آزاد شدن دولت از فعالیت های اقتصادی غیرضرور، باز شدن راه برای حضور حقیقی سرمایه گذار در عرصه اقتصاد کشور، تکیه بر تعاون ــ شرکت های تعاونی ــ و چتر گسترده شرکت های تعاونی بر روی اقشار ضعیف مردم، پرداختن دولت به آداب و قواعد نقش حاکمیتی، سیاست گذاری های اجرایی و ایفای نقش حاکمیتی و صرف چگونگی مصرف درآمدهای ناشی از این واگذاری در بخش هایی که ذکر شده، و بعد، الزامات دولت در امر واگذاری. این، خلاصه سیاست های ابلاغی اصل ۴۴ است.

وقتی مسئله سهام عدالت مطرح شد، ما از این کار استقبال کردیم؛ احساس کردیم اینکه حداقل دو دهک پایین جامعه را از یک سهمی در یک سرمایه مشغول کار و مشغول تولید و درآمدزا برخوردار کنیم، یک فرصت بسیار مهمی است. گفتیم این سهام را با تخفیف و با امهال بدهند.

البته این سیاست ها این طور که من شرح دادم، واضح است که به معنای چوب حراج زدن بر ثروت دولت نیست؛ به هیچ وجه ما مایل نیستیم و اجازه نمی دهیم که ثروت های دولت که مال مردم است، چوب حراج زده شود و از بین برود؛ نه، این تبدیل این موجودی کم بازده و بی اثر یا کم اثر به یک موجودی پراثر و پیش برنده اقتصاد کشور است و البته در کنار این، سوق دادن ثروت های عمومی، یعنی بیت المال، به سمت اقشار محروم است. در بخش های مختلف، برخی از ابهامات را در ذهن ها وارد کردند، یا وارد می کنند. بعضی هم با خود من مطرح کردند و گفتند شما با ابلاغ این

سیاست ها موجب می شوید که افرادی دارای ثروت های بزرگ و سنگین بشوند؛ با این فعالیت های اقتصادی یک عده ثروتمند می شوند. من در جواب آنها گفته ام و حالا هم می گویم که ثروتمند شدن از راه قانونی و مشروع، از نظر اسلام هیچ اشکالی ندارد. ما هیچ وقت نگفتیم که اگر کسی فعالیت قانونی و مشروع بکند و ثروتی به دست بیاورد، از نظر شرع نامطلوب است. هیچ کس این را نگفته و نمی گوید؛ افرادی که دین را می شناسند و قرآن را می شناسند.

دو چیز را با هم نباید مخلوط کرد. یکی، تولید ثروت است. کسی فعالیت کند به شکل صحیحی و ثروت تولید کند. یکی، نحوه تولید و نحوه استفاده است. بخش اول قضیه، چیز مطلوبی است؛ چون هر ثروتی که در جامعه تولید می شود، به معنای ثروتمند شدن مجموع جامعه است. بخش دوم که بخش حساس است، این است که چگونگی تولید مورد توجه قرار بگیرد؛ از راه های غیرقانونی، با استفاده از تقلبات و تخلفات نباشد؛ مصرف او، مصرف نامطلوبی از نظر شرع نباشد؛ بتواند مثل خونی در رگ های جامعه جریان پیدا کند؛ صرف در فساد نباشد. این آیه شریفه را ملاحظه کنید ـ سوره ی قصص، آیات مربوط به قارون ـ قارون یک نمونه کامل و یک ثروتمند نامطلوب از نظر اسلام و قرآن و شرع و همه است. از قول قوم قارون، (یا بزرگان و متدینین بنی اسرائیل، یا حضرت موسی) قرآن نقل می کند؛ «قال له قومه» - این حرف ها از آدم های عامی و معمولی نیست؛ بنابراین حرف های معتبری است؛ علاوه بر اینکه خودِ قرآن این حرف ها را تقریر می کند؛ یعنی بیان و اثبات می کند - که به او می گویند: «و ابتغ فیما اتاک اللّه دار الأخره»؛ آنچه که خدا به تو داد، این را وسیله به دست آوردنِ آخرت قرار بده. در روایات ما

هم هست: «نِعمَ العَونُ الدُّنیا عَلَی الأخِرَة»؛ از این ثروت برای آباد کردن آخرتت استفاده کن.

توصیه دوم: «وَ لا تَنْسَ نَصیبَکَ مِنَ الدُّنیا»؛ سهم خودت را هم فراموش نکن. خود تو هم سهمی داری، نصیبی داری؛ آن را هم ما نمی گوییم که استفاده نکن؛ خودت بهره مند نشو از این ثروت؛ نه، بهره مند هم بشو؛ مانعی ندارد.

سوم: «و أحسِنْ کَمَا أحْسَنَ اللَّهُ إلیک»؛ خدا به تو این ثروت را داده؛ تو هم وسیله ای بشو که بتوانی این ثروت را به دست مردمی که نیازمندند، برسانی. یعنی سهمی از این را به مردم بده.

چهارم: «وَ لا تَبغِ الْفِسادَ فِی الْأرضِ»؛ فساد ایجاد نکن. آفت ثروت که باید از آن جلوگیری کرد، ایجاد فساد است. مترف نشو. به او نمی گویند ثروت جمع نکن، یا از این ثروتی که داری، برای ازدیاد آن استفاده نکن؛ یا آن را به کار تولید و سازندگی و تجارت نزن؛ می گویند سوءاستفاده نکن؛ از این ثروتت استفاده خوب بکن، که بهترین استفاده این است که آخرتت را با این آباد کنی. نصیب خودت را هم داشته باش؛ سهم خودت را هم داشته باش. منطق اسلام این است.

شما در کتاب ها خوانده اید، از اهل منبر و خطبا هم زیاد شنیده اید که امیرالمؤمنین اوقاف زیادی دارد. گفت: «لا وقف إلّا فی ملک.» کسی که مالک نباشد، که نمی تواند وقف کند. این اوقاف، املاک امیرالمؤمنین بود. امیرالمؤمنین این املاک را به ارث که نبرده بود، با کار خودش تولید کرده بود. در آن وضعیت کم آبی، امیرالمؤمنین چاه می زد، آب بیرون می آورد، مزرعه درست می کرد، آباد می کرد، بعد وقف می کرد. بعضی از اوقاف امیرالمؤمنین، قرنها مانده. پیداست چیزهای ریشه دار و مهمی بوده است. به

هر حال، تولید ثروت چیز خوبی است. اگر چنانچه در این تولید ثروت، قصد صرف او برای کار خیر، برای پیشرفت کشور، برای کمک به محرومان باشد، حسنه هم هست، ثواب هم دارد.

اگر از من سؤال کنند کسی ثروتی تولید کند برای اینکه بیست نفر یا صد نفر انسان را که زندگی شان سرشار از محرومیت است، به نوا برساند، یا مثلاً فرض بفرمایید که پنجاه نفر را که در فلان شهر زندگی می کنند و در آرزوی یک بار زیارت قبر مطهر علی بن موسی الرضا در حسرتند و نتوانستند بروند، اینها را با ثروتش به زیارت ببرد، این بهتر است یا با همین پولی که می خواهد با آن تولید ثروت کند، ده سال پشت سر هم عمره برود، بنده به طور قطع و یقین و بدون هیچ تردید خواهم گفت اولی مقدم است. حالا هر سال عمره نرود. تولید ثروت فی نفسه ممدوح است؛ اگر با نیت کمک باشد، آن وقت حسنه الهی هم هست؛ اجر الهی و اخروی هم دارد.

مردم ما اهل خیرند. این واقعیت را نباید نادیده گرفت. مال حالا هم نیست، از سابق هم همین طور بوده، حالا هم بیشتر هست. این نهضت مدرسه سازی ــ خیرین مدرسه ساز ــ همین قدر که راه باز می شود برای اینکه مردم بیایند و کمک کنند، شما ببینید چقدر مردم کمک می کنند. این نهضت درمانگاه سازی و بیمارستان سازی که از قبل از انقلاب در مشهد راه افتاد؛ الان شاید بهترین بیمارستان مشهد یا یکی از بهترین بیمارستان های مشهد، بیمارستانی است که با همین پول های مردم اداره می شود و همین خیرین آن را اداره می کنند. در جاهای دیگر هم هست. اخیراً چند ماه قبل از این، از شیراز کسانی آمده بودند پیش من که اینها راجع به کارهای بهداشتی و درمانی کارهای بسیار باارزش و مفیدی انجام داده بودند، که ما توصیه کردیم این را با جاهای دیگر هم درمیان

بگذاریـد و انجام دهیـد. مردم این جورنـد. این کارها را افراد خیر، افراد ثروتمنـد می توانند انجام بدهند. همین جا ما در تهران بیمارسـتانی داشتیم که شایـد مرجع چقـدر از مجروحین تظاهرات بود؛ همین بیمارسـتان بازرگانان. یک عده خیر این کارها را انجام می دهنـد؛ راه می اندازنـد. مردم ما این جورنـد؛ اهل خیرنـد. و کسانی که حالا اوقافی دارنـد و این همه وقف، این همه کارهای فی سبیل اللّه، اینها ناشـی از وجود ثروت افراد است. ما با این بد نیستیم. چرا بی خود در بیرون منعکس بشود که نظام اسـلامی و مسـئولان کشور، تا کسی بخواهد یک مقدار پول به دست بیاورد، اخم هایشان را در هم می کنند؛ احساس بغض و نفرت نسبت به او می کنند. این جوری نیست؛ واقعیت این نیست.

این اشـکال به نظر ما اشـکال واردی نیست. یکی از دوسـتان نزدیک و بسـیار خوب ما به من گفت که می گویند این سیاسـت های اصل ۴۴ که شـما ابلاغ کردید، موجب ثروتمند شدن افراد و وارد شدن سرمایه دارها به میدان می شود. من گفتم اصلاً ما این سـیاست ها را ابلاغ کردیم برای اینکه همین کار بشود؛ برای اینکه بیاینـد وارد میدان بشوند، سـرمایه گذاری کنند، فعالیت اقتصادی کنند. می گویند این جوری می شود؟! ما اصلاً برای همین ابلاغ کردیم که این کار بشود.

بعضـی دیگر این ابهـام در ذهنشان هست که این همه راجع به مفاسـد اقتصادی گفتیـد و حرص خوردیـد و دسـتور دادیـد، که بعضـی اش عمل شده و بعضـی اش عمل نشده، حالا چطور شـما این را می گویید؟ من عرض می کنم: دوسـتان! اگر مبارزه با مفاسـد اقتصادی به همان صورتی که بنده گفتم، با همان جدیت انجام بگیرد، کمک بسـیار مهمی به همین فعالیت اقتصادی و نشاط سالم اقتصادی خواهد کرد. این دو تا مکمل

همند.

همان چند سال پیش که بنده اول بار راجع به مفاسد اقتصادی صحبت کردم، بعضی از مسئولان در ذهنشان این بود که ممکن است مشکلاتی ایجاد کند. من گفتم نه، آن کسانی که می خواهند فعالیت سالم اقتصادی داشته باشند، خوشحال می شوند از اینکه یک عده کلّاش و قلّاش و کلاهبردار و پشت هم انداز و قانون شکن در میدان نباشند، راه ها را نبندند، اینها را بدنام نکنند. ما این دو تا را نه فقط با همدیگر منافی نمی دانیم، بلکه بنده اینها را مکمل هم می دانم؛ معتقدم که مبارزه با فساد و ریشه کنی فساد، بسترساز رقابت سالم اقتصادی است و کمک به همین سیاست های اصل ۴۴ است که ابلاغ کردیم. البته برای اینکه فساد در این کار راه پیدا نکند، یک الزاماتی وجود دارد که دولت، مجلس و قوه قضاییه، باید به آنها پای بند باشند. من اجمالاً اشاره خواهم کرد:

باید مقررات را شفاف کنند، راه ها را کوتاه کنند، پیچ و خم های اداری را کم کنند. اینکه اختیار یک فعالیت اقتصادی ناگهان برگردد به یک مأموری که پشت فلان میز و در فلان اداره نشسته، که او بتواند بگوید آری یا نه، و سرنوشت یک کار را فراهم بکند، این بزرگترین ضربه است. این مأمور در معرض خطر است؛ در معرض لغزش است. باید کاری کرد که این، پیش نیاید. باید قواعد، قوانین و روش ها اصلاح شود و بر اساس آنچه که در اینجا هست، تغییر پیدا کند.

این را هم من می خواهم جداً به دوستان عرض بکنم که این کار، یعنی اجرای این سیاست ها، مخالفان و دشمنانی دارد؛ چون دشمنانی دارد، پس تلاش در اجرای این سیاست ها یک نوع جهاد است. هر تلاشی که در مقابله با دشمنان

باشد، مجاهدت است و در عرف اسلامی اسمش جهاد است؛ اگر با اخلاص و درست انجام بگیرد. دشمنانش چه کسانی هستند؟ بعضی از مخالفان نمی خواهند با اجرایی شدن این سیاست ها، کمبودها برطرف شود. اصلاً نمی خواهند نظام اسلامی آن شکوفایی و پیشرفت اقتصادی و رونق اقتصادی را داشته باشد. روی فشار اقتصادی بر کشور برنامه ریزی کرده اند. خارجی ها از این قبیلند. الان ببینید، همین طور مثل یک گرگ گرسنه ای که نشسته و منتظر است که فرصتی پیدا کند و حمله کند، منتظرند بتوانند یک اقدام اقتصادی بکنند. البته از اقدام نظامی و اجتماعی مأیوسند؛ خودشان هم می گویند که باید فشار اقتصادی بیاوریم. می خواهند فشارهای اقتصادی را زیاد کنند.

یکی از چیزهایی که می تواند این فشارها را کم کند، یا تأثیرش را بسیار کم کند، همین اجرای این سیاست هاست. آنها مایل نیستند این سیاست ها اجرا شود. ممکن است در داخل هم دوستان و طرفدارانی داشته باشند. بعضی ــ که این دیگر مربوط به داخلی هاست ــ در وضع کنونی منافعی دارند؛ ذی نفعند و دلشان نمی خواهد این وضعیت به هم بخورد. از اینکه اجازه یک مدیر، گردش قلم یک مدیر یا یک مسئول، حالا در هر جا ــ چه در قوه ی مجریه، چه در قوه قضاییه، چه در مجلس ــ توانایی این را داشته باشد که خیلی از این چیزها را جابه جا بکند، این را مغتنم می شمارند و نمی خواهند از بین برود. بنابراین، اینها هم جزو مخالفان هستند. حالا بعضی ها هم شاید باشند که نخواهند متصدی این کار بزرگ، دولت کنونی باشد. البته این را احتمال می دهیم، یقین نداریم.

حالا که اهمیت این کار معلوم شد، آنچه که من عرض می کنم این است که همه در این بخش، وظیفه دارند. علت اینکه من با دوستان خواستم

صحبت بکنم، همین بود که همه توجه کنند که در بخش های خودشان اجرای این کار را تسهیل کنند؛ هم در مجلس قوانین و مقرراتی بایستی تدوین شود یا تغییر پیدا کند، هم در بخش های مختلف دولت بایست مدیران و مسئولان به این کار اهتمام بورزند و با جدیت آن را دنبال کنند، و هم در قوه قضاییه، که ما جلسه ای که با آقایان داشتیم، از قوه قضاییه خواستیم که دادگاه های تخصصی برای رسیدگی به این مسائل و دفاع از حقوق مالکیت افراد تشکیل بدهند. هم در این زمینه دادگاه تخصصی لازم است، هم در زمینه مسائل مربوط به مفاسد اقتصادی. در هر دو جا بخش های تخصصی و دادگاه های تخصصی لازم است که کسانی باشند که با اهتمام کامل مسئله را دنبال کنند. در بخش های دولتی هم باید همه جدیت داشته باشند و سرعت عمل. البته «سرعت عمل» که می گوییم، مرادمان شتابزدگی نیست؛ سرعت عملِ بدون شتابزدگی. یک مقطعی را مشخص کنند و کارها را پیش ببرند و نتایج کارها را به مسئولان بالاتر گزارش بدهند. ما هم در اینجا از چند ماه پیش یک کارگروهی را تشکیل دادیم برای اینکه در سه قوه موضوع را دنبال کنند. حالا در مجلس هم کمیسیونی برای این کار تشکیل شده، در دولت هم مجموعه ای برای این کار هست. باید کار را سرعت ببخشند. سرعت بخشیدن به کار منافات ندارد با اینکه کار شتابزده انجام نگیرد؛ یعنی مطالعات را بکنند و اطرافش را هم درست بسنجند؛ با آدم های صاحب نظر مشورت بکنند. این یک وظیفه است که همه باید در کار خودشان جدی باشند.

دوم اینکه همه بخش های این سیاست ها را مد نظر قرار بدهند. این سیاست ها از بند «الف» دارد تا بند «هـ». پنج بند است. بند «الف» که خودش دو بخش است: یک بخش آزاد کردن دولت از بار سنگین شرکت هایی است

که در ذیل اصل ۴۴ به آن شرکت ها اشاره شده؛ یعنی چیزهایی که مربوط به صدر اصل ۴۴ بود و باید خودش را زودتر از اینها خلاص کند. یک بخش دیگر این است که به مردم، به بخش های خصوصی و تعاونی اجازه داده می شود که در مواردی که مشابه صدر اصل ۴۴ هست، سرمایه گذاری کنند. بند «ب» مربوط به تعاونی هاست و خصوصیاتی که مربوط به تعاونی هاست، در آن ذکر شده. بند «ج» مربوط به واگذاری هاست؛ یعنی واگذاری همان شرکت هایی که در صدر اصل ۴۴ آمده؛ با یک استثناهایی. چند استثنا در آنجا ذکر شده. بند «د» باز خودش دو بخش دارد. یک بخش الزامات، که دولت کارهایی را باید انجام بدهد تا این انتقال صحیح انجام بگیرد و تسهیل بشود و بخش خصوصی به این کار رغبت پیدا کند؛ یک بخش هم مربوط به مصارف درآمدهای این است که وقتی به بخش خصوصی یا تعاونی واگذار می کنند، مابه ازای او و درآمد او که در دولت می آید، در کجا مصرف بشود. بند آخر هم که بند «ه» است، مربوط به سیاست های حاکمیتی دولت است. دولت سیاست های حاکمیتی خودش را باید حفظ کند، برنامه گذاری کند، سیاست گذاری کند، هدایت کند، در یک موارد خاصی سرمایه گذاری کند، متمرکز بشود؛ در یک موارد خاصی، از قبیل آنچه که عرض کردیم. همه این بندها باید با هم مد نظر قرار بگیرد. والّا ما بعضی از این بندها را جلو بیندازیم، بعضی از بندها را فراموش کنیم، این عدم تعادل به وجود خواهد آمد و درست نیست.

کار سومی که باید انجام بگیرد که قبلاً هم اشاره کردیم، شفاف سازی مقررات است. مقررات را بایستی شفاف کرد که جای توجیه و تبدیل و تعبیر و تأویل نباشد. راه های تقلب بسته بشود، جلوی کسانی که اهل سوءاستفاده

از ظواهر قوانین هستند، گرفته شود.

کار دیگری که لازم است انجام بگیرد، اطلاع رسانی به مردم است. مردم بایـد در جریان جزئیات کار قرار بگیرند و بدانند که در کجا می تواننـد فعالیت اقتصادی کننـد، کجا می تواننـد سـرمایه گذاری کنند، چطور می توانند در یک تعاونی وارد شوند. غـالب مردم بی اطلاعنـد. سـال گذشـته وقـتی این سیاست هـا از تلویزیون اعلـام شـد و گفته شـد، بعضـی از خواص شـنیدند، خوشـبخت شدنـد؛ خوش حال شدنـد. اغلب مردم که ما می دیـدیم، اصـلاً توجه نداشـتند که موضوع چیست! بایـد برای مردم تشـریح بشود؛ تبیین بشود؛ بداننـد چگونه می توانند از کمک دولت اسـتفاده کنند، بخش خصوصـی از چه امتیازاتی می تواند استفاده کند، دولت چه کمک هایی می تواند به او کند؛ چه حمایت هایی می کند، در کجاها می توانند وارد بشوند و سرمایه گذاری کنند.

کار بعدی مسئله تقنین است که اشاره کردیم که حتماً مرکز پژوهش های مجلس و بخش های مربوط به این مسئله در مجلس، باید واقعاً به قوانینی که لازم است، بپردازند و اینها را تهیه کنند؛ فراهم کنند و با دولت هم همکاری و همفکری کنند.

و آخرین مطلب هم حمایت کامل قضائی از مالکیت های قانونی است. به نظر ما اگر چنانچه ان شاءاللّٰه مسئولان ما همت کنند – که عمـدتاً در اینجـا جمع هستیـد و رؤسای محترم سه قوه هم در جریان این نظرات کاملاً قرار گرفتنـد – ان شاءاللّٰه در ظرف دو سه سال می توان نشانه های حرکت صحیح و تغییر محسوس را در کشور به چشم دید و ان شاءاللّٰه به آینده امیدوارتر شد.

و السّلام علیکم و رحمهاللّٰه و برکاته(۳۰ /۱۱/۱۳۸۵)

سیاست های کلی و بلندمــدت در موضوعات امنیت اقتصادی ــ انرژی ــ منابع آب ــ بخش معــدن ــ منابع طبیعی ــ بخش حمل و نقل

اشاره

سیاست های کلی و بلندمدت در موضوعات امنیت اقتصادی ــ انرژی ــ منابع آب ــ بخش معدن ــ منابع طبیعی ــ بخش حمل و نقل

بسم اللّٰه الرّحمن الرّحیم

یکی از ویژگی های ممتاز قانون اساسی، قدرت انعطاف و انطباق با شرایط و تحولات است و برای خروج از معضلات و تنگناها و استفاده بیشتر از نظرات افراد خبره و صاحب نظران راه حل های عملی ارائه نموده است.

اینک در مرحله جدید از تعیین سیاست های کلی نظام و در پی دریافت مشورت های مجمع تشخیص مصلحت نظام مطابق بند یکم اصل ۱۱۰ قانون اساسی اولین مجموعه از سیاست های کلی و بلندمدت جمهوری اسلامی در موضوعاتی که در نظر آن مجمع از اولویت بیشتری برخوردار بوده است (امنیت اقتصادی ــ انرژی ــ منابع آب ــ بخش معدن ــ منابع طبیعی ــ بخش حمل و نقل) تعیین و به قوای سه گانه کشور ابلاغ می گردد.

سیاست های کلی امنیت اقتصادی

سیاست های کلی امنیت اقتصادی

۱. حمایت از ایجاد ارزش افزوده و سرمایه گذاری و کارآفرینی از راه های قانونی و مشروع.

۲. هدف از امنیت سرمایه گذاری، ایجاد رفاه عمومی و رونق اقتصادی و

زمینه سازی برای عـدالت اقتصـادی و از بین بردن فقر در کشور است. وضع قوانین و مقررات مربوط به مالیات و دیگر اموری که به آن هدف کمک می کند، وظیفه الزامی دولت و مجلس است.

۳. قوانین و سیاست های اجرایی و مقررات باید دارای سازگاری و ثبات و شفافیت و هماهنگی باشند.

۴. نظارت و رسیدگی و قضاوت در مورد جرایم و مسائل اقتصادی باید دقیق و روشن و تخصصی باشد.

۵. شـرایط فعـالیت اقتصـادی (دسترسـی به اطلاعـات، مشـارکت آزادانه اشـخاص در فعـالیت هـای اقتصـادی و برخـورداری از امتیازات قانونی) برای بخش های دولتی، تعاونی و خصوصی، در شرایط عادی باید یکسان و عادلانه باشد.

سیاست های کلی انرژی

اشاره

سیاست های کلی انرژی

زیر فصل ها

الف) سیاست های کلی نفت و گاز

ب) سیاست های کلی سایر منابع انرژی

الف) سیاست های کلی نفت و گاز

الف) سیاست های کلی نفت و گاز

۱. اتخاذ تدابیر و راه کارهای مناسب برای گسترش اکتشاف نفت و گاز و شناخت کامل منابع کشور.

۲. افزایش ظرفیت تولیـد صـیانت شده نفت متناسب با ذخایر موجود و برخورداری کشور از افزایش قدرت اقتصادی و امنیتی و سیاسی.

۳. افزایش ظرفیت تولیـد گاز، متناسب با حجم ذخایر کشور به منظور تأمین مصـرف داخلی و حـداکثر جای گزینی با فرآورده های نفتی.

۴. گسترش تحقیقات بنیادی و توسعه ای و تربیت نیروی انسانی و تلاش برای ایجاد مرکز جذب و صدور دانش و خدمات فنی ـ مهندسی انرژی در سطح بین الملل و ارتقاء فن آوری در زمینه های منابع و صنایع نفت و گاز و پتروشیمی.

۵. تلاش لازم و ایجاد سازمانـدهی قانون منـد برای جذب منابع مالی مورد نیاز (داخلی و خارجی) در امر نفت و گاز در بخش های مجاز قانونی.

۶. بهره برداری از موقعیت منطقه ای و جغرافیـایی کشور برای خریـد و فروش و فرآوری و پالا-یش و معـاوضه و انتقـال نفت و گاز منطقه به بازارهای داخلی و جهانی.

۷. بهینه سازی مصرف و کاهش شدت انرژی.

۸. جای گزینی صادرات فرآورده های نفت و گاز و پتروشیمی به جای صدور نفت خام و گاز طبیعی.

ب) سیاست های کلی سایر منابع انرژی

ب) سیاست های کلی سایر منابع انرژی

۱. ایجـاد تنوع در منـابع انرژی کشور و اسـتفاده از آن بـا رعایت مسائل زیست محیطی و تلاش برای افزایش سـهم انرژی های تجدیدپذیر با اولویت انرژی های آبی.

۲. تلاش برای کسب فن آوری و دانش هسته ای و ایجاد نیروگاه های هسته ای به منظور تأمین سهمی از انرژی کشور و تربیت نیروهای متخصص.

۳. گسترش فعالیت های پژوهشـی و تحقیقاتی در امور انرژی های گداخت هسته ای و مشارکت و همکاری علمی و تخصصی در این زمینه.

۴. تلاش برای کسب فن آوری و دانش فنی انرژی های نو و ایجاد نیروگاه ها از قبیل بادی و خورشـیدی و پیل های سوختی و زمین گرمایی در کشور.

سیاست های کلی منابع آب

سیاست های کلی منابع آب

۱. ایجاد نظام جامعه مدیریت در کل چرخه آب بر اساس اصول توسعه پایدار و آمایش سرزمین در حوضه های آبریز کشور؛

۲. ارتقاء بهره وری و توجه به ارزش اقتصادی و امنیتی و سیاسی آب در استحصال و عرضه و نگهداری و مصرف آن؛

۳. افزایش میزان استحصال آب و به حداقل رساندن ضایعات طبیعی و غیرطبیعی آب در کشور از هر طریق ممکن؛

۴. تدوین برنامه جامع به منظور رعایت تناسب در اجرای طرح های سد و آبخیزداری و آبخوان داری و شبکه های آبیاری و تجهیز و تسطیح اراضی، و حفظ کیفیت آب و مقابله با خشک سالی و پیشگیری از سیلاب و بازچرخانی و استفاده از آب های غیرمتعارف و ارتقای دانش و فنون و تقویت نقش مردم در استحصال و بهره برداری؛

۵. مهار آب هایی که از کشور خارج می شود و اولویت استفاده از منابع آب های مشترک.

سیاست های کلی بخش معدن

سیاست های کلی بخش معدن

۱. سیاست گذاری و اطلاع رسانی جامعه و هماهنگ در علوم و فنون زمین؛

۲. تقویت خلاقیت و ابتکار و دست یابی به فن آوری های نوین و ارتقاء سطح آموزش و تربیت نیروی انسانی و تعمیق پژوهش و گسترش زمین شناسی بنیادی، اقتصادی، مهندسی، محیطی و دریایی برای بهره برداری مناسب از ذخایر معدنی کشور؛

۳. ارتقاء سهم معدن و صنایع معدنی در تولید ناخالص ملی و اولویت دادن به تأمین مواد مورد نیاز صنایع داخلی کشور و صادرات مواد معدنی فرآوری شده و استفاده از موقعیت ویژه زمین شناسی ایران و گسترش همکاری های بین المللی (علمی، فنی، اقتصادی) جهت جذب

و جلب دانش و منابع و امکانات داخلی و خارجی در زمینه اکتشافات معدنی و ایجاد واحدهای فرآوری و تبدیل مواد معدنی به مواد واسطه و مصرفی؛

۴. تعیین اولویت های مناطق دارای ظرفیت معدنی و ایجاد زمینه های مناسب برای رشد صنایع معدنی و فلزی در بخش آلیاژها و فلزات گرانبها و عناصر کمیاب و تولید مواد پیشرفته.

سیاست های کلی منابع طبیعی

سیاست های کلی منابع طبیعی

۱. ایجاد عزم ملی بر احیای منابع طبیعی تجدید شونده و توسعه پوشش گیاهی برای حفاظت و افزایش بهره وری مناسب و سرعت بخشیدن به روند تولید این منابع و ارتقاء بخشیدن به فرهنگ عمومی و جلب مشارکت مردم در این زمینه.

۲. شناسایی و حفاظت منابع آب و خاک و ذخایر ژنتیکی گیاهی ـ جانوری و بالا بردن غنای حیاتی خاک ها و بهره برداری بهینه بر اساس استعداد منابع و حمایت مؤثر از سرمایه گذاری در آن.

۳. اصلاح نظام بهره برداری از منابع طبیعی و مهار عوامل ناپایداری این منابع و تلاش برای حفظ و توسعه آن.

۴. گسترش تحقیقات کاربردی و فن آوری های زیست محیطی و ژنتیکی و اصلاح گونه های گیاهی و حیوانی متناسب با شرایط محیطی ایران و ایجاد پایگاه های اطلاعاتی و تقویت آموزش و نظام اطلاع رسانی.

سیاست های کلی بخش حمل و نقل

سیاست های کلی بخش حمل و نقل

۱. ایجاد نظام جامع حمل و نقل و تنظیم سهم هر یک از زیر بخش های آن با اولویت دادن به حمل و نقل ریلی و با توجه به جهات زیر:

ـ ملاحظات اقتصادی و دفاعی و امنیتی؛

ـ کاهش شدت مصرف انرژی؛

ـ کاهش آلودگی زیست محیطی؛

ـ افزایش ایمنی؛

ـ برقراری تعادل و تناسب بین زیرساخت ها و ناوگان و تجهیزات ناوبری و تقاضا.

۲. افزایش بهره وری تا رسیدن به سطح عالی از طریق پیشرفت و بهبود روش های حمل و نقل و مدیریت و منابع انسانی و اطلاعات.

۳. توسعه و اصلاح شبکه حمل و نقل با توجه به نکات زیر:

ـ نگرش شبکه ای به توسعه محورها؛

ـ آمایش سرزمین؛

ـ ملاحظات دفاعی ـ امنیتی؛

ـ سودآوری ملی؛

ـ موقعیت ترانزیتی کشور؛

ـ تقاضا.

۴. فراهم کردن زمینه جذب سرمایه های داخلی و خارجی و جلب مشارکت مردم و گسترش پوشش بیمه در همه ی فعالیت های این بخش.

۵. دست یابی به سهم بیشتر از بازار حمل و نقل بین المللی.

(۲۰/۱۲/۱۳۷۹)

ابلاغ سیاست های کلی برنامه پنجم توسعه توسط رهبر معظم انقلاب

اشاره

ابلاغ سیاست های کلی برنامه پنجم توسعه توسط رهبر معظم انقلاب

بسم الله الرحمن الرحیم

جناب آقای دکتر احمدی نژاد

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

با سلام و تحیت

پیش روی بودن دومین پنج سال از سند چشم انداز دوره بیست ساله کشور و ابلاغ بعضی از سیاست های کلی اصولی مانند سیاست های کلی اصلی ۴۴ از یک طرف و بعضی تحولات جهانی از طرف دیگر اقتضاء می کند که هرچه زودتر قانون برنامه پنج ساله پنجم کشور با جهت گیری دست یابی به اهداف مرحله ای متناسب با سند چشم انداز بیست ساله تهیه گردد. اینک سیاست های کلی برنامه پنجم که باید مبنای تهیه و تدوین قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران باشد، ابلاغ می گردد.

انتظار می رود این سیاست ها که با رویکرد مبنایی پیشرفت و عدالت تنظیم شده، بتواند در جای جای کلیه فعالیت های کشور چه در بُعد تقنین و

چه در بُعد اجرا ظاهر گردد. بی گمان اهتمام و دقت نظر جناب عالی و هیئت محترم دولت و مجلس محترم شورای اسلامی و سایر دستگاه های رئیسی نظام می توانـد در این باره نقش تعیین کننـده ایفا کند. انتظار دارم در دوره پنج ساله آینده اقدامات اساسی برای تدوین الگوی توسعه ایرانی ــ اسلامی که رشد و بالندگی انسان ها بر مدار حق و عدالت و دست یابی به جامعه ای متکی بر ارزش های اسلامی و انقلابی و تحقق شاخص های عدالت اجتماعی و اقتصادی در گرو آن است، توسط قوای سه گانه کشور صورت گیرد.

مشارکت جدی اندیشه وران حوزه و دانشگاه در تبیین مقوله عدالت و اقتضائات آن نقشی تعیین کننده در این امر دارد. لازم می دانم از مجمع محترم تشخیص مصلحت نظام و هیئت محترم دولت و دبیرخانه مجمع و نیز کارشناسان فعال و همکار با این مجموعه ها که در تنظیم پیشنهادهای مربوط به سیاست های کلی برنامه پنجم نقش آفرینی کرده اند، صمیمانه سپاس گزاری نمایم.

نسخه حاوی مجموعه سیاست ها هم زمان برای مجلس شورای اسلامی و مجمع تشخیص مصلحت ارسال می شود.

سیدعلی خامنه ای

.

.

.

امور اقتصادی

اشاره

امور اقتصادی

زیر فصل ها

الف) رشد مناسب اقتصادی با تأکید بر:

ب) گسترش عدالت اجتماعی با:

الف) رشد مناسب اقتصادی با تأکید بر:

الف) رشد مناسب اقتصادی با تأکید بر:

۲۱. تحقق رشد مستمر و پرشتاب اقتصادی به میزان حداقل ۸٪ نرخ رشد سالیانه تولید ناخالص داخلی با:

۲۱_۱. توسعه سرمایه گذاری از طریق کاهش شکاف پس انداز _ سرمایه گذاری با حفظ نسبت پس انداز به تولید ناخالص داخلی حداقل در سطح ۴۰ درصد و جذب منابع و سرمایه های خارجی؛

۲۱_۲. ارتقاء سهم بهره وری در رشد اقتصادی به یک سوم در پایان برنامه؛

۲۱_۳. بهبود فضای کسب و کار کشور با تأکید بر ثبات محیط اقتصاد کلان، فراهم آوردن زیرساخت های ارتباطی، اطلاعاتی، حقوقی، علمی و فن آوری مورد نیاز، کاهش خطرپذیری های کلان اقتصادی، ارائه مستمر آمار و اطلاعات به صورت شفاف و منظم به جامعه؛

۲۱_۴. تقویت و توسعه نظام استاندارد ملی.

۲۲. تغییر نگاه به نفت و گاز و درآمدهای حاصل از آن، از منبع تأمین بودجه عمومی به «منابع و سرمایه های زاینده اقتصادی» و ایجاد صندوق توسعه ملی با تصویب اساس نامه آن در مجلس شورای اسلامی در سال اول برنامه پنجم و برنامه ریزی برای استفاده از مزیت نسبی نفت و گاز در زنجیره صنعتی و خدماتی و پایین دستی وابسته بدان با رعایت:

۲۲_۱. واریز سالانه حداقل ۲۰ درصد از منابع حاصل از صادرات نفت و گاز و فرآورده های نفتی به صندوق توسعه ملی.

۲۲_۲. ارائه تسهیلات از منابع صندوق توسعه ملی به بخش های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی با هدف تولید و توسعه سرمایه گذاری در داخل و خارج کشور با در نظر گرفتن شرایط رقابتی و بازدهی مناسب اقتصادی.

۲۲_۳. قطع وابستگی هزینه های جاری دولت به درآمدهای نفت و گاز تا

پایان برنامه.

۲۳. اصلاح ساختار نظام بانکی با اجرای کامل و روزآمد قانون بانکداری بدون ربا و نهادینه کردن نظام های قرض الحسنه، تأمین اعتبارات خرد و اعتبارات لازم برای سرمایه گذاری های بزرگ.

۲۴. ارتقاء کمی و کیفی بازارهای مالی(سرمایه، پول و بیمه) با تأکید بر کارایی، شفافیت و سلامت.

۲۵. تحقق سیاست های کلی اصل۴۴ قانون اساسی والزامات مربوط به هر یک از بندها با تأکید بر:

۲۵_۱. حمایت از شکل گیری بازارهای رقابتی؛

۲۵_۲. ایجاد ساختارهای مناسب برای ایفای وظایف حاکمیتی (سیاست گذاری، هدایت و نظارت)؛

۲۵_۳. تنظیم سیاست های تشویقی در جهت تبدیل فعالیت های غیرمتشکل (نهاد خانوار) به فعالیت های واحدهای حقوقی؛

۲۵_۴. ایجاد بازار رقابتی برای ارائه خدمات بیمه درمانی.

۲۶. توجه به ارزش اقتصادی، امنیتی، سیاسی و زیست محیطی آب با تسریع در استحصال، عرضه، نگه داری و مصرف آن و مهار آب هایی که از کشور خارج می شود با اولویت استفاده از منابع آب های مشترک.

۲۷. سرمایه گذاری در استحصال و استخراج گاز و نفت و معادن مشترک با کشورهای همسایه با رعایت سیاست های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی؛

۲۸. حفظ ذخایر راهبردی ارزی به مقداری که اطمینان از تأمین نیازهای اساسی کشور در مدت معیّن (براساس مصوبه شورای عالی امنیت ملی) حاصل گردد؛

۲۹. تأکید بر راهبرد توسعه صادرات به ویژه در بخش خدمات با فن آوری بالا به نحوی که کسری تراز بازرگانی بدون نفت کاهش یافته و توازن در تجارت خدمات ایجاد گردد.

۳۰. گسترش همه جانبه همکاری با کشورهای منطقه جنوب غربی آسیا در تجارت، سرمایه گذاری و فن آوری؛

۳۱. ارتقاء و هماهنگی میان اهداف توسعه ای: آموزش، بهداشت و اشتغال به طوری که در پایان برنامه پنجم، شاخص توسعه انسانی به سطح کشورهای با توسعه انسانی بالا برسد.

۳۲. تبدیل نظام بودجه ریزی کشور به بودجه ریزی عملیاتی؛

۳۳. برقراری ارتباط کمی و کیفی میان برنامه پنج ساله و بودجه های سالیانه با سند چشم انداز با رعایت شفافیت و قابلیت نظارت.

ب) گسترش عدالت اجتماعی با:

ب) گسترش عدالت اجتماعی با:

۳۴. تنظیم همه فعالیت های مربوط به رشد و توسعه اقتصادی بر پایه عدالت اجتماعی و کاهش فاصله میان درآمدهای طبقات و رفع محرومیت از قشرهای کم درآمد با تأکید بر موارد زیر:

۳۴_۱. جبران نابرابری های غیرموجه درآمدی از طریق سیاست های مالیاتی، اعطای یارانه های هدف مند و سازوکارهای بیمه ای؛

۳۴_۲. تکمیل بانک اطلاعات مربوط به اقشار دو دهک پایین درآمدی و به هنگام کردن مداوم آن؛

۳۴_۳. هدف مند کردن یارانه های آشکار و اجرای تدریجی هدف مند کردن یارانه های غیرآشکار؛

۳۴_۴. تأمین برخورداری آحاد جامعه از اطلاعات اقتصادی؛

۳۵. اقدامات لازم برای جبران عقب ماندگی های حاصل از دوران های تاریخی گذشته با تأکید بر:

۳۵_۱. ارتقای سطح درآمد و زندگی روستاییان و کشاورزان با تهیه طرح های توسعه روستایی، گسترش کشاورزی صنعتی، صنایع روستایی و خدمات نوین و اصلاح نظام قیمت گذاری محصولات کشاورزی؛

۳۵_۲. گسترش فعالیت های اقتصادی در مناطق مرزی و سواحل جنوبی و جزایر با استفاده از ظرفیت های بازرگانی خارجی کشور؛

۳۵_۳. کاهش فاصله دو دهک بالا و پایین درآمدی جامعه به طوری که ضریب جینی به حداکثر ۳۵/۰ در پایان برنامه برسد؛

۳۵_۴. انجام اقدامات ضروری برای رساندن نرخ بیکاری در کشور به هفت درصد؛

۳۵_۵. تأمین بیمه فراگیر و کارآمد و گسترش کمی و کیفی نظام تأمین اجتماعی و خدمات بیمه درمانی؛

۳۵_۶. توسعه نظام های پیشگیری از آسیب های فردی و اجتماعی؛

۳۵_۷. حمایت از اقشار محروم و زنان سرپرست خانوار؛

۳۵_۸. توسعه بخش تعاون با هدف توا ن مندسازی اقشار متوسط و کم درآمد جامعه به نحوی که تا پایان برنامه پنجم سهم تعاون به ۲۵ درصد برسد.

(۲۱/۱۰/۱۳۸۷)

ابلاغ سیاست های کلی نظام در امور «مسکن»

ابلاغ سیاست های کلی نظام در امور «مسکن»

رهبر انقلاب اسلامی سیاست های کلی نظام در امور «مسکن» را ابلاغ کرد.

پیش نویس این سیاست ها پیش از این در مجمع تشخیص مصلحت نظام تهیه و به محضر حضرت آیت الله خامنه ای تقدیم شده بود.

متن کامل این سیاست های ابلاغی که به عنوان راهنمای دستگاه های اجرایی، تقنینی و نظارتی، خط مشی و جهت گیری نظام را در بخش مذکور تعیین می کند، به شرح زیر است:

۱. مدیریت زمین برای تأمین مسکن و توسعه شهر و روستا در چارچوب استعداد اراضی و سیاست ها و ضوابط شهرسازی و طرح های توسعه و عمران کشور و ایجاد و توسعه شهرهای جدید.

۲. احیای بافت های فرسوده شهری و روستایی از طریق روش های کارآمد.

۳. برنامه ریزی دولت در جهت تأمین مسکن گروه های کم درآمد و نیازمند و حمایت از ایجاد و تقویت مؤسسات خیریه و ابتکارهای مردمی برای تأمین مسکن اقشار محروم.

۴. برنامه ریزی جامع برای بهبود وضعیت مسکن روستایی با اولویت مناطق آسیب‌پذیر از سوانح طبیعی و متناسب با ویژگی های بومی.

۵. ایجاد و اصلاح نظام مالیات ها و ایجاد بانک اطلاعاتی زمین و مسکن.

۶. حمایت از تولید طرح های انبوه و صنعتی مسکن.

۷. اجباری کردن استانداردهای ساخت و ساز مقررات ملی ساختمان و طرح های صرفه جویی انرژی.

۸. رعایت ارزش های فرهنگی و حفظ حرمت و منزلت خانواده در معماری مسکن.

۹. تقویت پژوهش و ارتقای سطح دانش علمی در حوزه مسکن.

(۲۹/۱۱/۱۳۸۹)

ابلاغ سیاست های کلی نظام در امور «شهرسازی»

ابلاغ سیاست های کلی نظام در امور «شهرسازی»

رهبر انقلاب اسلامی سیاست های کلی نظام در امور «شهرسازی» را ابلاغ کرد.

پیش نویس این سیاست ها پیش از این در مجمع تشخیص مصلحت نظام تهیه و به محضر حضرت آیت الله خامنه ای تقدیم شده بود.

متن کامل این سیاست های ابلاغی که به عنوان راهنمای دستگاه های اجرایی، تقنینی و نظارتی، خط مشی و جهت گیری نظام را در بخش مذکور تعیین می کند، به شرح زیر است:

۱. مکان یابی توسعه شهرها در چارچوب طرح آمایش سرزمینی و بر اساس استعدادهای اقتصادی و با رعایت معیارهای زیست محیطی و مراقبت از منابع آب و خاک کشاورزی، و ایمنی در مقابل سوانح طبیعی و امکان استفاده از زیرساخت ها و شبکه شهری.

۲. تعیین ابعاد کالبدی شهرها در گسترش افقی و عمودی با تأکید بر هویت ایرانی ـ اسلامی و با رعایت ملاحظات فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، امنیتی، حقوق همسایگی و امکانات زیربنایی و الزامات زیست محیطی و اقلیمی.

۳. هماهنگ سازی مقررات و ایجاد هماهنگی در نظام مدیریت تهیه، تصویب و اجرای طرح های توسعه و عمران شهری و روستایی.

۴. تأمین منابع پایدار برای توسعه و عمران و مدیریت شهری و روستایی با تأکید بر نظام درآمد ـ هزینه ای و در چارچوب طرح های مصوب.

۵. حفظ هویت تاریخی در توسعه موزون شهر و روستا با احیای بافت های تاریخی و بهسازی یا نوسازی دیگر بافت های قدیمی.

۶. جلوگیری از گسترش حاشیه نشینی در شهرها و ساماندهی بافت های حاشیه ای و نامناسب موجود.

۷. تقویت و کارآمد کردن نظام مهندسی.

۸. ایمن سازی و مقاوم سازی محیط شهری و روستایی.

۹. رعایت هویت تاریخی و معنوی شهرها در توسعه و بهسازی محیط شهری به ویژه شهرهایی از قبیل قم و مشهد.

۱۰. سطح بندی شهرهای کشور و جلوگیری از افزایش و گسترش بی رویّه کلان شهرها.

۱۱. رعایت نیاز و آسایش جانبازان و معلولان در طراحی فضای شهری و اماکن عمومی.

(۲۹/۱۱/۱۳۸۹)

ابلاغ سیاست های کلی نظام در امور «تشویق سرمایه گذاری»

ابلاغ سیاست های کلی نظام در امور «تشویق سرمایه گذاری»

رهبر انقلاب اسلامی سیاست های کلی نظام در امور «تشویق سرمایه گذاری» را ابلاغ کرد.

پیش نویس این سیاست ها پیش از این در مجمع تشخیص مصلحت نظام تهیه و به محضر حضرت آیت الله خامنه ای تقدیم شده بود.

متن کامل این سیاست های ابلاغی که به عنوان راهنمای دستگاه های اجرایی، تقنینی و نظارتی، خط مشی و جهت گیری نظام را در بخش مذکور تعیین می کند، به شرح زیر است:

۱. حمایت از مالکیت و کلیه حقوق ناشی از آن، از جمله مالکیت معنوی.

۲. تقویت و حمایت از توسعه سرمایه گذاری بخش خصوصی و تعاونی در فعالیت های اقتصادی کشور برابر با سیاست های ابلاغی اصل ۴۴ قانون اساسی.

۳. تنظیم سیاست های پولی، مالی و ارزی با هدف دست یابی به ثبات اقتصادی و مهار نوسانات و تقویت تولید ملی.

۴. افزایش بهره وری اقتصاد کشور با اصلاحات و اقدامات لازم به ویژه اصلاحات ساختاری و مدیریتی و کاهش هزینه های مبادله و رفع موانع.

۵. افزایش توان رقابت اقتصادی در داخل و صحنه های بین المللی از

طریق لغو انحصارات غیرضرور و تقویت ساختار رقابتی و زیرساخت های لازم و حمایت از کارآفرینی و ارتقای خلاقیت و نوآوری.

۶. اصلاح نظام مالیاتی در جهت تقویت سرمایه گذاری از طریق ثبات مالیات ها، شفافیت درآمدها، صراحت در مقررات و منطقی کردن معافیت ها.

۷. تجهیز پس انداز ملی، تقویت نظام پولی و هدایت بازارهای پول و سرمایه در جهت حمایت از سرمایه گذاری.

۸. توجه به کسب دانش فنی، دسترسی به بازارهای بین المللی، رشد اقتصادی، توسعه اشتغال و ارتقای مدیریت و بهره وری، در جذب سرمایه گذاری خارجی، با اولویت سرمایه گذاری مستقیم و بلندمدت.

۹. تنظیم فعالیت مجاز سرمایه گذاری خارجی در بورس اوراق بهادار به نحوی که ثبات و تعادل بازارهای مالی و ارزی حفظ شود.

۱۰. سازماندهی رفتار تقنینی، اداری، قضایی، بازرسی، نظارت، حسابرسی و تخصصی کردن امور در جهت حمایت از سرمایه گذاری و تولید.

۱۱. توان مندسازی بخش های خصوصی و تعاونی بر ایفای فعالیت های گسترده و اداره بنگاه های اقتصادی بزرگ.

(۲۹/۱۱/۱۳۸۹)

تعیین و ابلاغ سیاست های کلی اصلاح الگوی مصرف

تعیین و ابلاغ سیاست های کلی اصلاح الگوی مصرف

حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی سیاست های کلی اصلاح الگوی مصرف را پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام تعیین کرد.

متن سیاست های کلی اصلاح الگوی مصرف که به رؤسای قوای سه گانه و رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام ابلاغ شده است بدین شرح است:

بسم الله الرحمن الرحیم

سیاست های کلی اصلاح الگوی مصرف

۱. اصلاح فرهنگ مصرف فردی، اجتماعی و سازمانی، ترویج فرهنگ صرفه جویی و قناعت و مقابله با اسراف، تبذیر، تجمل گرایی و مصرف کالای خارجی با استفاده از ظرفیت های فرهنگی، آموزشی و هنری و رسانه ها به ویژه رسانه ملی.

۲. آموزش همگانی الگوی مصرف مطلوب.

۳. توسعه و ترویج فرهنگ بهره وری با ارائه و تشویق الگوهای موفق در این زمینه و با تأکید بر شاخص های کارآمدی، مسئولیت پذیری، انضباط و رضایت مندی.

۴. آموزش اصول و روش های بهینه سازی مصرف در کلیه پایه های آموزش عمومی و آموزش های تخصصی دانشگاهی.

۵. پیشگامی دولت، شرکت های دولتی و نهادهای عمومی در رعایت الگوی مصرف.

۶. مقابله با ترویج فرهنگ مصرف گرایی و ابراز حساسیت عملی نسبت به محصولات و مظاهر فرهنگی مروج اسراف و تجمل گرایی.

۷. صرفه جویی در مصرف انرژی با اعمال مجموعه ای متعادل از اقدامات قیمتی و غیرقیمتی به منظور کاهش مستمر «شاخص شدت انرژی» کشور به حداقل دو سوم میزان کنونی تا پایان برنامه پنجم توسعه و به حداقل یک دوم میزان کنونی تا پایان برنامه ششم توسعه با تأکید بر سیاست های زیر:

– اولویت دادن به افزایش بهره وری در تولید، انتقال و مصرف انرژی در ایجاد ظرفیت های جدید تولید انرژی.

– انجام مطالعات جامع و یک پارچه سامانه انرژی کشور به منظور بهینه سازی عرضه و مصرف انرژی.

– تدوین برنامه ملی بهره وری انرژی و اعمال سیاست های تشویقی نظیر حمایت مالی و فراهم کردن تسهیلات بانکی برای اجرای طرح های بهینه سازی مصرف و عرضه انرژی و شکل گیری نهادهای مردمی و خصوصی برای ارتقای کارایی انرژی.

– پایش شاخص های کلان انرژی با سازوکار مناسب.

– بازنگری و تصویب قوانین و مقررات مربوط به عرضه و مصرف انرژی، تدوین و اعمال استانداردهای اجباری ملی برای تولید و واردات کلیه وسایل و تجهیزات انرژی بر و تقویت نظام نظارت بر حسن اجرای آنها و

الزام تولیدکنندگان به اصلاح فرآیندهای تولیدی انرژی بر.

– اصلاح و تقویت ساختار حمل و نقل عمومی با تأکید بر راه آهن درون شهری و برون شهری به منظور فراهم کردن امکان استفاده سهل و ارزان از وسایل حمل و نقل عمومی.

– افزایش بازدهی نیروگاه ها، متنوع سازی منابع تولید برق و افزایش سهم انرژی های تجدید پذیر و نوین.

– گسترش تولید برق از نیروگاه های تولید پراکنده، کوچک مقیاس و پر بازده برق و تولید هم زمان برق و حرارت.

– بهبود روش های انتقال حامل های انرژی از جمله حداکثر سازی انتقال فرآورده های نفتی از طریق خط لوله و راه آهن.

۸. ارتقاء بهره وری و نهادینه شدن مصرف بهینه آب در تمام بخش ها به ویژه بخش کشاورزی در چارچوب سیاست های زیر:

– طراحی، تدوین و اجرای سند ملی الگوی مصرف آب در بخش های مختلف و به هنگام سازی آن.

– اعمال سیاست های تشویقی و حمایتی از طرح های بهینه سازی استحصال، نگه داری و مصرف آب.

– تدوین و اعمال استانداردها و ضوابط لازم برای کاهش ضایعات آب، پایش کیفیت منابع آب و جلوگیری از آلودگی آب ها.

– اصلاح الگوی کشت و اعمال شیوه های آبیاری کارآمدتر، ایجاد سامانه های بهینه، تأمین و توزیع آب شرب و بهینه سازی تخصیص و مصرف آب در بخش تولید بر اساس ارزش راهبردی و اقتصادی بیشتر.

– برنامه ریزی برای استفاده مجدد و بازچرخانی آب.

- تدوین و اجرای برنامه های عملیاتی مناسب برای ایجاد تعادل بین منابع و مصارف آب به ویژه در سفره های زیرزمینی دارای تراز منفی و اعمال مدیریت خشک سالی و سیل، سازگار با شرایط اقلیمی.

۹. اصلاح الگوی مصرف نان کشور از طریق ارتقاء و بهبود شرایط و کیفیت فرآیندهای «تولید و تبدیل گندم به نان» و «مصرف نان» در چارچوب سیاست های زیر:

- تمرکز در سیاست گذاری، هدایت و نظارت و تعیین دستگاه متولی تنظیم بازار نان.

- اعمال سیاست های حمایتی و تشویقی برای ارتقاء سطح بهداشتی مراکز تولید نان و استفاده از نیروی انسانی ماهر و آموزش دیده در فرآیند تولید نان.

- حفظ ذخیره استراتژیک گندم.

- تنظیم مبادلات تجاری بازار گندم و آرد با هدف تنظیم بازار داخلی.

- اصلاح ساختار تولید و بهبود فرآیند و توسعه تولید انواع نان های باکیفیت، بهداشتی و متناسب با ذائقه و فرهنگ مردم از طریق تدوین و اعمال استانداردها و روش های تجربه شده و اصول صحیح تولید گندم، آرد و خمیر و پخت نان.

۱۰. ارتقاء بهره وری در چارچوب سیاست های زیر:

- تحول رویکرد تحقق درآمد ملی به سمت اتکای هرچه بیشتر به منافع حاصل از کسب و کار جامعه.

- افزایش بهره وری با تأکید بر استقرار نظام تسهیم منافع حاصل از بهره وری از طریق:

- اولویت توا ن مند سازی نیروی کار در کلیه برنامه های حمایتی.

- حداکثر سازی ارزش افزوده و منافع ناشی از سرمایه های انسانی، اجتماعی و مادی با تأکید بر اقتصاد دانش پایه.

- استقرار سازوکارهای انگیزشی در نظام پرداخت ها در بخش عمومی و بنگاهی.

- استقرار بودجه ریزی عملیاتی و بهبود فرآیند تخصیص منابع کشور بر اساس منافع اقتصادی و اجتماعی.

- اصلاح ساختارهای ارزیابی و ارزشیابی، اتخاذ رویکرد نتیجه گرا و اجرای حسابرسی عملکرد در دستگاه های دولتی.

- اصلاح قوانین و مقررات، روش ها، ابزارها و فرآیندهای اجرایی.

- اولویت توان مندسازی نیروی کار در کلیه برنامه های حمایتی.

(۱۵/۴/۱۳۸۹)

ابلاغ سیاست های کلی اشتغال

ابلاغ سیاست های کلی اشتغال

حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی، سیاست های کلی اشتغال را پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام تعیین کرد.

متن سیاست های کلی اشتغال که به رؤسای قوای سه گانه، رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام و دبیر شورای نگهبان ابلاغ شده، به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحیم

سیاست های کلی اشتغال

۱. ترویج و تقویت فرهنگ کار، تولید، کارآفرینی و استفاده از تولیدات داخلی به عنوان ارزش اسلامی و ملی با بهره گیری از نظام آموزشی و تبلیغی کشور.

۲. آموزش نیروی انسانی متخصص، ماهر و کارآمد متناسب با نیازهای بازار کار (فعلی و آتی) و ارتقای توان کارآفرینی با مسئولیت نظام آموزشی کشور (آموزش و پرورش، آموزش فنی و حرفه ای و آموزش عالی) و توأم کردن آموزش و مهارت و جلب همکاری بنگاه های اقتصادی جهت استفاده از ظرفیت آنها.

۳. ایجاد فرصت های شغلی پایدار با تأکید بر استفاده از توسعه فن آوری و

اقتصاد دانش بنیان و آینده نگری نسبت به تحولات آنها در سطح ملی و جهانی.

۴. ایجاد نظام جامع اطلاعات بازار کار.

۵. بهبود محیط کسب و کار و ارتقای شاخص های آن (محیط سیاسی، فرهنگی و قضایی و محیط اقتصاد کلان، بازار کار، مالیات ها و زیر ساخت ها) و حمایت از بخش های خصوصی و تعاونی و رقابت از راه اصلاح قوانین، مقررات و رویّه های ذیربط در چارچوب قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران.

۶. جذب فن آوری، سرمایه و منابع مالی، مبادله نیروی کار و دسترسی به بازارهای خارجی کالا و خدمات از طریق تعامل مؤثر و سازنده با کشورها، سازمان ها و ترتیبات منطقه ای و جهانی.

۷. هماهنگ سازی و پایداری سیاست های پولی، مالی، ارزی و تجاری و تنظیم بازارهای اقتصادی در جهت کاهش نرخ بی کاری توأم با ارتقای بهره وری عوامل تولید و افزایش تولید.

۸. توجه بیشتر در پرداخت یارانه ها به حمایت از سرمایه گذاری، تولید و اشتغال مولد در بخش های خصوصی و تعاونی.

۹. گسترش و استفاده بهینه از ظرفیت های اقتصادی دارای مزیت مانند: گردشگری و حق گذر (ترانزیت).

۱۰. حمایت از تأسیس و توسعه صندوق های شراکت در سرمایه برای تجاری سازی ایده ها و پشتیبانی از شرکت های نوپا، کوچك و نوآور.

۱۱. برقراری حمایت های مؤثر از بی کاران برای افزایش توان مندی های آنان در جهت دسترسی آنها به اشتغال پایدار.

ص: ۶۷

۱۲. توجه ویژه به کاهش نرخ بی کاری استان های بالاتر از متوسط کشور.

۱۳. رعایت تناسب بین افزایش دستمزدها و بهره وری نیروی کار.

سیدعلی خامنه ای

۲۸/تیرماه/۱۳۹۰

دیدار اعضای هیئت رئیسه اتاق های بازرگانی ایران و تهران با رهبر انقلاب

دیدار اعضای هیئت رئیسه اتاق های بازرگانی ایران و تهران با رهبر انقلاب

حضرت آیت الله خامنه ای رهبر معظم انقلاب اسلامی صبح امروز در دیدار رئیس و اعضای هیئت رئیسه اتاق های بازرگانی ایران و تهران، با اشاره به سال جهاد اقتصادی، اولین شرط موفقیت در این جهاد عظیم را برآورد درست و امیدآفرین از شرایط کشور و ارائه آن به افکار عمومی دانستند.

رهبر انقلاب اسلامی به پیشرفت های بزرگ کشور در زمینه های گوناگون به ویژه در مسائل اقتصادی اشاره و خاطر نشان کرد: باید این نگاه امیدآفرین را مقدمه ای برای هر پیشنهاد و طرحی قرار داد و در توضیح و تشریح وضعیت از نگاه منفی و سیاه نمایی پرهیز کرد؛ چرا که در سایه امید، نشاط حاصل می شود.

ایشان سیاست های کلی اصل ۴۴ را، ریل گذاری جدید در اقتصاد کشور برشمرد که با یک زاویه ای دقیق، مسائل اقتصادی به سمت دیگری هدایت شد.

حضرت آیت الله خامنه ای، ایجاد جرئت و جسارت در بخش خصوصی را برای حضور در میدان های بزرگ اقتصادی، از وظایف مهم اتاق بازرگانی دانست و با اشاره به امکانات گسترده در کشور بر شناسایی فعالان بالقوه

اقتصادی تأکید کرد.

رهبر انقلاب اسلامی افزود: فعالان اقتصادی که در مجموعه اتاق بازرگانی جمع می شوند، باید با احساس مسئولیت و با امید، نقش خود را در شرایط و وضع کنونی کشور تعریف و ایفا کنند.

ایشان به تلاش امریکا و دیگر دشمنان جمهوری اسلامی برای ضربه زدن به کشور با استفاده از تحریم و دیگر توطئه ها اشاره و خاطرنشان کرد: هدف دشمنان از ایجاد این فشارها، ناامیدی مردم و به شکست کشاندن انقلاب اسلامی بود اما اینها نمی توانند بر حرکت مردمی و خدایی ملت ایران فائق شوند؛ چرا که مطمئن هستیم تا وقتی که دل ها پر از امید و در کنارش مجاهدت باشد، بر همه این توطئه ها فائق خواهیم آمد.

(۲۱/۴/۱۳۹۰)

سخنرانی در دیدار فعالان و برگزیدگان بخش های اقتصادی

سخنرانی در دیدار فعالان و برگزیدگان بخش های اقتصادی

بسم الله الرّحمن الرّحیم

اولاً ـ خیلی خوش آمدید دوستان عزیز و فعالان محترم بخش های گوناگون اقتصادی کشور. جلسه امروز ما از یک جهت، جلسه نمادین است؛ نماد اهتمام نظام به مسئله اقتصاد در شرایط کنونی حساس جهان و منطقه و کشور. در درجه اول، ما این را می خواستیم. ما خواستیم یک روزی از روزهای ماه رمضان صرف این بشود که مجموعه فعالان اقتصادی در بخش های دولتی، در بخش های خصوصی، در رشته های گوناگون، اینجا تشریف بیاورند و بنشینیم، ساعتی از آنها بشنویم و این در کشور منعکس بشود، تا این نشانه این باشد که امروز نظام به مسئله اقتصاد و تحرک اقتصادی و پیشرفت اقتصادی باید به شکل جدی اهتمام بورزد و دولت ــ دولت به معنای عام، یعنی حکومت ــ و مردم باید در این زمینه همکاری و تلاش کنند، به دلایلی که اشاره خواهم کرد.

البته مجری محترم گفتند: نمایندگان بخش های گوناگون. باید گفت برگزیدگانی از بخش های گوناگون؛ چون انتخاباتی انجام نگرفته که حالا بگوییم نماینده؛ اما بحمدالله در همه ی بخش ها، مغزهای متفکر و شخصیت های برجسته حضور دارند و برگزیدگانی از آنها به شکل گلچینی در این جلسه حاضر هستند. خب، این مسئله اول است؛ این حاصل شد، و

این جلسه منعکس خواهد شد. این پیامی است به همه؛ هم به مسئولین دولتی در بخش اقتصاد، هم به فعالین اقتصادی در سرتاسر کشور، هم به آحاد مردم، که ما امروز باید به مسئله اقتصاد اهتمام بورزیم و بپردازیم.

نکته دومی که تشکیل این جلسه توانسته و ظرفیت آن را داشته که تحقق ببخشد و الحمدلله همین هم شد، این است که گزارشی از زبان غیر دولتی ها درباره حقایق کشور، پیشرفت های کشور، تحرکی که وجود دارد، داده بشود و به سمع و نظر مردم برسد. نه اینکه من معتقد باشم که باید دائماً پیشرفت ها را گفت؛ نه، نظر من را همه می دانید؛ من معتقدم نقاط مثبت و منفی در کنار هم باید دیده بشود، لیکن آنچه که به نظر من امروز اهمیت دارد، این است که مردم کشور بدانند که همت آنها، همت مسئولین، ظرفیت های گوناگون عظیم انسانی در کشور چه فرآورده ای داشته.

این را من به شما عرض کنم؛ من با مردم مرتبطم؛ مردم این پیشرفت ها را نمی دانند. همین چیزهایی که شما الان اینجا در زمینه های مختلف گفتید _ که من خلاصه اینها را یادداشت کردم و گزارش مشروحش هم ان شاءالله تدوین خواهد شد _ اینها را اغلب مردم اطلاع ندارند. ما شاهد هستیم که در کشور کارهای بزرگی دارد انجام می گیرد؛ این افتخارش مال ملت ایران است. افتخار، متعلق به ملت ایران است. این مردمند که دارند می کنند، این مغزهای متفکرند که دارند کار انجام می دهند، این شخصیت های گوناگون علمی و فنی و عملی و اقدام کنندگان و طراحان هستند که این همه افتخارات را در کشور دارند می آفرینند. ما در بخش تولید، در بخش خدمات، در بخش کشاورزی، در بخش صنعت، در بخش صنایع دانش بنیان و بخش های گوناگونی که اینجا گفته شد، پیشرفت های خوبی داشتیم. خوب است که

مردم اینها را از زبان مسئولان بخش های گوناگون غیردولتی و کسانی که وابستگی به دولت ندارند، بشنوند؛ این، مردم را امیدوار می کند، خوش حال می کند.

همه ما این را توجه داشته باشیم که امروز یکی از شگردهای جنگ روانی دشمنان ملت ایران، ناامید کردن مردم است؛ من به این نکته توجه دارم، من روی این مسئله اصرار دارم. می خواهند نسل جوان ما و نسل فعال ما و عناصر محرک این کشور را – که یقیناً یک امتیاز میانگینی نسبت به همه دنیا دارند _ از کار بیندازند؛ یکی از راه هایش همین است که مأیوس کنند، بگویند آقا فایده ندارد، کاری نشده، کاری نمی شود.

البته نقاط منفی هم گفته بشود، کمبودها هم گفته بشود، نواقص هم گفته بشود؛ منتها با زبان و لحن علاج جویانه. خیلی فرق می کند لحن بیان در ذکر کمبودها. این لحن، ناامیدکننده و نابودکننده همت و تلاش نباشد. باید احساس بشود که ما از این صد درجه، چهل درجه پیش رفتیم؛ برای شصت درجه دیگر هم زمینه آماده است. البته این شصت درجه الان مفقود است؛ بیایید آن را تأمین کنیم. لحن بیان کمبود شصت در مقابل پیشرفت چهل، باید این گونه باشد. خب، این جلسه خوشبختانه این مقصود را هم برآورده کرد.

من فقط چند تا نکته کوتاه را عرض می کنم. یک مسئله این است که ما امسال را «سال جهاد اقتصادی» اعلام کردیم. سیاست استکباری، زمین زدن ملت ایران و نظام جمهوری اسلامی از راه اقتصاد است. تحریم ها گرچه بهانه اش مسئله انرژی هسته ای است، اما دروغ می گویند؛ عامل طرح مسئله تحریم ها، انرژی هسته ای نیست. شاید یادتان هست، تحریم های عمده ای که سرآغاز تحریم های این کشور بود، آن وقتی بود که اصلاً نامی از مسئله

هسته ای در این کشور نبود؛ که حالاـ آن رقم معروفش که البته خیلی تحریم مهمی نبود، اما چون معروف است به تحریم «داماتو» - که کسی به این نام در کنگره امریکا مطرح کرد و دنبالش را گرفتند - مال وقتی است که اصلاً مسئله انرژی هسته ای مطرح نبود. هدف تحریم ها، فلج کردن اقتصادی است. البته این افتخار را ملت ایران دارد که سی و دو سال است دارد این تحریم ها را تحمل می کند.

البته توسعه تحریم ها و تنوع تحریم ها در سال های اخیر بیشتر بوده، لیکن در مقابل توسعه و تنوع فعالیت های سازنده در کشور، کوچک و ناچیز است. سی سال پیش که تحریم ها را علیه ما شروع کردند، آن تحریم ها ممکن بود علیه ما کارگرتر واقع بشود تا تحریم هایی که امروز علیه ما دارند تصویب و اجرا می کنند و همین طور هی وعده هم می دهند که بیشترش خواهیم کرد. این معنایش این است که ما در مقابل تحریم ها تدریجاً یک حالت ضدضربه پیدا کردیم؛ می توانیم به شکل های مختلف با تحریم ها مقابله کنیم: یا با دور زدن تحریم ها _ که شگرد خوب و جالب و ظریفی است و خوب است که دولت و ملت این شگرد را به کار ببرند یا از جهت رو آوردن به ظرفیت های درونی ای که کار بنیادی و زیربنایی است و حتماً باید انجام بگیرد و تا حالا هم انجام گرفته. پس هدف دشمن، زمین زدن جمهوری اسلامی است؛ یعنی زمین زدن ایران اسلامی؛ یعنی زمین زدن ملتی که با حضور خود، با پشتیبانی خود، با حمایت خود، این نظام را تا امروز پیش برده و رشد داده و رونق داده. بنابراین بایستی در مقابلش مجهز بود. جبهه مقابل را باید شناخت، ابزار و سلاح او را باید شناخت و ضد آن سلاح را باید آماده کرد؛ این جهاد اقتصادی می خواهد. جهاد یعنی

چه؟ هر تحرکی اسمش جهاد نیست. تحرکی با خصوصیاتی اسمش جهاد است. یکی از خصوصیات این تحرک که اسمش جهاد است، این است که انسان بداند این در مقابل دشمن است؛ یعنی بداند در مقابل یک حرکتِ خصمانه و غرض آلودی است که دارد انجام می گیرد. حرکتی که در مقابل یک چنین جهت گیری خصمانه وجود دارد، یکی از شرایط اصلی جهاد است.

جهت دومی که در مفهوم جهاد حتماً بایستی ملاحظه بشود، استمرار و همه جانبگی است، هوشمندانه بودن است، مخلصانه بودن است. این جور تحرکی اسمش جهاد است. بنابراین جهاد اقتصادی یعنی حرکت مستمرِ همه جانبه هدفدارِ ملت ایران با نیت خنثی کردن و عقیم کردن تلاش خصم آلود و غرض آلود دشمن.

نکته دیگر این است که ما در سند چشم انداز - که یک سند اساسی بالادستی مهم و مرجع است - برای کشورمان رتبه اول را در بخش های مهم و حیاتی و اساسی پیش بینی کردیم؛ باید به این رتبه برسیم. خب، دیگران طبعاً نمی ایستند تا ما برویم اول بشویم؛ دیگران هم دارند کار می کنند، تلاش می کنند. ما شاهد تلاش و تحرک شدید اقتصادی برخی از کشورهایی هستیم که در همین حوزه اول شدن ما واقع هستند. البته ما از بعضی از ابزارهایی که آنها استفاده می کنند، استفاده نمی کنیم و نخواهیم کرد؛ ما نظیف تر و شریف تر و نجیبانه تر حرکت می کنیم؛ اما معتقدیم می شود به آن مرحله اول رسید، اگر سرعت را بیشتر و منضبط تر بکنیم.

لذا این احتیاج دارد به جهاد. هم باید شتاب باشد، هم باید تدبیر باشد تا بتوانیم به این رتبه اول برسیم. این رتبه اول بودن هم فقط یک هوس نیست

که بگوییم اول بشویم؛ نه، این به خاطر این است که سرنوشت ملت ها امروز به این وابسته است. اگر یک کشوری نتواند از لحاظ اقتصادی، از لحاظ علمی، از لحاظ زیرساخت های پیشرفت، خودش را تأمین کند و رشد پیدا کند، بیرحمانه مورد تطاول قرار خواهد گرفت. ما نمی خواهیم مورد تطاول قرار بگیریم. دویست سال کشور ما مورد تعرض و تطاول قرار گرفته. ضعف دستگاه های سلطنتی بی عرضه نالایقِ فاسدِ دنیاطلب، و نشاطی که در طرف مقابل وجود داشت، باعث این تطاول شد.

از سال ۱۸۰۰ انگلیس ها اولْ بار در دستگاه سیاسی کشور ما وارد شدند و دخالت کردند و نفوذ کردند و یارگیری کردند و همراه آنها یا قریب به آنها، بعضی از کشورهای دیگر اروپایی هم در این مدت همین کار را کردند. سال ۱۸۰۰ که اولین سفیر انگلیس وارد کشور شد - که از هند هم آمد؛ یعنی آن وقتی بود که حکومت هند در اختیار انگلیس ها بود و نایب السلطنه در آنجا بود - از همان بوشهر که از کشتی پیاده شد، شروع کرد به رشوه دادن و خریدن افراد، و راحت توانست افراد را خریداری کند. این همه شاهزاده و امیر و اسم های دهن پرکن، همه در مقابل هدایای این آقا، خاضع و تسلیم شدند!

روند تطاول دشمنان در این کشور، از آن زمان شروع شد. این خاک نرم و خاکریز بی بنیاد ملی آن روز اجازه داد دشمن نفوذ کند، و نفوذ کردند. ما نمی خواهیم دیگر این ادامه پیدا کند. انقلاب یک سد پولادینی در مقابل اینها درست کرده. ما می خواهیم این سد را مستحکم تر کنیم.

به هیچ قیمتی اجازه ندهیم اینها در اقتصاد ما، در فرهنگ ما، در سیاست ما، در سرنوشت و مقدرات ما دخالت کنند؛ این احتیاج دارد به اینکه

استحکام درونی و داخلی پیدا کنیم. این استحکام درونی، یکی از پایه های مهمش «اقتصاد» است. بنابراین اینکه می گوییم اول بشویم، به خاطر این است؛ نه به خاطر اینکه حالا یک هوسی است که ایران در منطقه اول بشود؛ نه، سرنوشت ملت به این وابسته است. بنابراین تلاش مستمر، هوشمندانه، مخلصانه و اثرگذار، که طبعاً همه ظرفیت کشور هم باید در آن به کار گرفته شود، در این زمینه مؤثر است.

ظرفیت کشور، خیلی حقیقت درخشان و مهمی است. ظرفیت های کشور، فوق العاده است. ظرفیت منابع انسانی ما جزو ظرفیت های ممتاز در سطح جهان است؛ این ظرفیت را باید بالفعل کرد و باید به کار گرفت؛ ما داریم این را مشاهده می کنیم. البته من از چند ده سال قبل می شنفتم از افرادی که مطلع بودند _ یا از لحاظ علمی، یا از لحاظ تجربه مشاهده بعضی از دستگاه ها علمی دنیا - که می گفتند استعداد ایرانی ها و ظرفیت فکری آنها از متوسط دنیا بیشتر است.

خب، ما این را شنیده بودیم؛ بعد در پیشرفت مسائل کشور در دوران انقلاب، این را داریم تجربه می کنیم و می بینیم. حالا به مسئله سدسازی اشاره کردند. آنچه که در مسئله سد در کشور اتفاق افتاده، قبل از انقلاب هیچ کس آن را باور نمی کرد. حالا ایشان سد را مثال زدند؛ در خیلی از بخش ها همین جور است. آنچه که الان در پیشرفت های علمی بخش های مختلف کشور اتفاق افتاده، یک روزی با قسم حضرت عباس هم برای کسی باورکردنی نبود؛ امروز داریم جلوی چشممان می بینیم.

من این را به تجربه و با آشنایی با بخش های مختلف دریافتم که هیچ موردی نیست که در کشور زیرساخت آن آماده باشد و جوان ما نتواند آن

مورد را خلق کند و به وجود بیاورد. همه بخش های گوناگون علمی، از ظریف ترین ها و دقیق ترین ها تا کلان ترین ها، این جور است؛ مگر زیرساختش آماده نباشد. ما در کشور، یک چنین ظرفیت انسانی ای داریم. خب، این خیلی مهم است.

ظرفیت اقتصادی ما هم خیلی مهم است. من یک وقتی گفتم نسبت معادن و منابع مهم حیاتی ما در قبال نسبت جمعیت ما به جمعیت کره زمین، بالاتر است. ما تقریباً یک درصد جمعیت کره زمین هستیم - کمااینکه کشورمان هم تقریباً یک درصد مجموعه سطح کره زمین است - خب، ما ۱درصد منابع حیاتی و اساسی را باید داشته باشیم؛ که در جاهایی ۳ درصد، ۴ درصد، ۵ درصد داریم. اینها ظرفیت های مهمی است، اینها خیلی باارزش است.

همین کمبود آب هم که در کشور مطرح است و درست هم هست ــ ما کشور کم آبی هستیم - با طرح های علمی فنی هوشمندانه کاملاً قابل برطرف شدن است که بعضی از دوستان هم اینجا اشاره کردند، بنده هم قبلاً این را گفته ام. با یک مقدار مداّقه، یک مقدار پیشرفت، در همین زمینه هم که ما کمبود داریم، می توانیم این کمبود را جبران و برطرف کنیم. بنابراین واقعاً کشور از لحاظ منابع طبیعی هم ظرفیت فوق العاده ای دارد.

از لحاظ موقعیت جغرافیایی و منطقه ای هم همین جور است. ما جای حساسی قرار گرفته ایم. همسایگی ما با دو دریا و ارتباط با دریاهای آزاد و منطقه ی حساسی که بین شرق و غرب، یعنی بین آسیا و اروپا وجود دارد ــ ما در یکی از مهم ترین بخش این منطقه حساس قرار گرفته ایم ــ دسترسی ما را به غرب و به شرق فراهم می کند. اینها همه اش امتیازات است. اینها

ظرفیت های کشور است؛ باید این ظرفیت ها را بالفعل کنیم؛ این احتیاج به تلاش دارد.

خب، از دوران بیست ساله چشم انداز _ همین طور که اشاره شده _ حدود یک چهارمش گذشته. یک برنامه، که برنامه چهارم توسعه باشد، تمام شده؛ امسال سال اول برنامه پنجمیم. البته در برنامه چهارم خیلی کارها انجام گرفته. طبق گزارش هایی که دادند و شنیدید و این گزارش ها درست هم هست، کارهای بسیار مهمی انجام گرفته؛ لیکن در عین حال برخی از کارها هم هست که انجام نگرفته و باید انجام بگیرد. سیاست گذاری ها درست است. سیاست های اعلام شده در حوزه اصلاح الگوی مصرف، سیاست های کلی نظام اداری، سیاست های کلی اشتغال و سیاست های اصل ۴۴ _ اینهایی که ابلاغ شده _ همه اش با هم هماهنگ است. اگر بتوانیم برنامه را بر طبق این سیاست ها تنظیم کنیم و پیش ببریم و در عالم واقعیت تحقق پیدا کند، ما خیلی خواهیم توانست از این ظرفیتی که اشاره کردم، استفاده کنیم. این سیاست ها یک انسجامی را به وجود می آورد و انسجام لایه های مختلف تحرک اقتصادی را تأمین می کند.

البته در برنامه چهارم، برخی از هدف هایی که تعیین شده بود، تحقق پیدا نکرد، که عوامل گوناگونی هم داشته؛ هم مسائل داخلی دخالت داشته، هم مسائل خارجی دخالت داشته. مسئله رشد ۸ درصدی، یا کاهش بی کاری، یا درصد سرمایه گذاری ای که تعیین شده بود، یا مسئله کاهش تورم - که من آن روز هم اشاره کردم - تحقق پیدا نکرده. این مسئله ایجاب می کند که ما در دوره پنج ساله این برنامه تلاشمان را مضاعف کنیم، همت مان را مضاعف کنیم تا بتوانیم آن کمبودهای قبلی را هم جبران کنیم.

البته ما در اعلام و ابلاغ سیاست های اصل ۴۴ یک هـدف بزرگی را در نظر داشتیم و داریم که باید ان شاءالله دنبال شود. طبق منطق خود آن اصـل، مـا بـایستی در زمینه مـالکیت دولت و فعـالیت اقتصادی دولت تجدیـد نظر می کردیم، و این تجدیـد نظر انجام گرفت. با چه هدفی؟ با هدف ایجاد یک اقتصاد رقابتی با حضور بخش خصوصـی و سـرمایه بخش خصوصـی در عرصه اقتصاد کشور. محاسبه کردند که مبلغ مورد نیاز برای سرمایه گذاری در این پنج سال، سالی حدود ۱۶۰ میلیارد دلار است. این از عهده دولت برنمی آید؛ حتماً بایستی بخش خصوصی وارد شود و همکاری کند؛ این باید تحقق پیدا کند.

در زمینه اجرای سـیاست هـای اصل ۴۴ کارهـای خوبی انجـام گرفته، لیکن کـافی نیست؛ بـایستی تحرک بهتری انجـام بگیرد. مسـئله فقط این نیست که ما بنگاه های اقتصادی را واگذار کنیم و بگوییم واگذار شد، خودمان را خلاص کردیم، در کنار این واگـذاری، کارهای دیگری لازم است: بایستی بخش خصوصـی توان منـد بشود، بایـد امکان مدیریتِ خوب پیدا کند، نظارت برای جلوگیری از سوءاستفاده باید انجام بگیرد.

همیشه در کنار فعالیت های سالم، فعالیت های ناسالم هم وجود دارد. بنـده چنـد سال است که روی مفاسد اقتصادی تأکید می کنم. آن وقتی که من این مسـئله را مطرح کردم، یک عده ای به ما مراجعه می کردند که آقا شـما روی مسئله مفاسد اقتصادی این قـدر تکیه می کنیـد، ممکن است فعالاـن اقتصـادی مـا را از ورود در عرصه فعالیت اقتصادی بترسانـد. من گفتم به عکس، آنها را تشویق می کند. اگر فعال اقتصادی که می خواهد نان حلال دربیاورد و کار حلال و مطابق وجدان و شـرع انجام بدهد، بداند که دستگاه با افراد متخلف

برخورد می کند، او بیشتر تشویق می شود. ما با مفسد مخالفیم، با ایجاد کننده مفسده مخالفیم، با سوءاستفاده کننده مخالفیم. فعال اقتصادی که با وجود خودش، با فکرش، با پولش، با سرمایه گذاری اش، با کارآفرینی اش دارد به کشور کمک می کند، باید مورد تشویق و تقدیر قرار بگیرد، و می گیرد. بنابراین مبارزه با مفاسد اقتصادی حتماً یک رکن اساسی کار است که بایستی انجام بگیرد.

اینجا خوشبختانه همه یا اغلب وزرای اقتصادی و فعالان اقتصادی دولت در جلسه هستند. خب، مطالب نطق کنندگان را شنیدند؛ هم آن بخش هایی که مثبتات را ذکر می کرد، هم آن چیزهایی که پیشنهادها را بیان می کرد، که حاکی از وجود نواقص بود. من خواهش می کنم آنچه را که شنیدند، با دقت مورد توجه قرار بدهند و روی آنها مداقه کنند. نگذاریم حرف گفته بشود و در همین جلسه هم تمام بشود. حالا اگرچه آقای توکلی گله داشتند که چرا منفی ها را نگفتید؛ اما چرا وقتی پیشنهاد می کنند که این کار انجام بگیرد، یعنی انجام نگرفته؛ بنابراین نشان دهنده برخی از نواقص و مشکلات است. اگر به همین پیشنهادها توجه کنند، دقت بکنند، همین پیشنهادها به نظر من پیشنهادهای خوبی بود و قابل بررسی است.

حرف در این زمینه زیاد است، من فقط دو سه تا توصیه می کنم؛ بخشی توصیه به دستگاه های مسئول دولتی است، بخشی هم عمومی است. اول، مسئله اجرای کامل سیاست های حمایتی از بخش تولید است. تولید، اساس اقتصاد است؛ قائمه اقتصاد در کشور است. در مسئله هدف مندی یارانه ها و فعالیت عظیمی که دولت در این زمینه شروع کرده، حتماً حمایت از بخش تولید ملاحظه بشود؛ همچنان که در قانون هم هست: آن ۳۰ درصدی که

معین شده.

البته بعضی از مسئولین دولتی که با من صحبت کردند، معتقدند که این ۳۰ درصد مورد نیاز نیست. بعضی از فعالان اقتصادی تولیدی هم گفتند که ما احتیاج نداریم؛ ما را به خودمان واگذار کنید، خودمان خودمان را اداره می کنیم. ممکن است در بعضی از بخش ها این جور باشد، لیکن به هر حال تولید احتیاج دارد به کمک و حمایت دستگاه. سهم بخش تولید باید داده بشود؛ به خصوص بعضی از بنگاه هایی که از تحریم صدمه می خورند. بنگاه هایی داریم که این تحریم ها به طور مستقیم یا غیر مستقیم به آنها صدمه می زند، که باید از این معنا استفاده بشود.

البته بخش خصوصی هم در این زمینه وظایفی دارد: صرفه جویی در مصرف انرژی، افزایش سطح بهره وری، نوسازی ماشین آلات. بعضی از مسئولین دولتی پیش من گله کردند و گفتند صاحبان بعضی از صنایع به نوسازی ماشین آلات فرسوده و قدیمی خودشان که بازده کم و مصرف انرژی زیادی دارد، رغبتی نشان نمی دهند؛ اگر چنانچه به آنها تسهیلات هم داده می شود، برای این به کار نمی برند. خب، باید به این مسئله توجه کرد. البته نظارت دولت هم در این زمینه خیلی مهم است؛ یعنی در قبال حمایتی که دولت می کند، باید نظارت هم بکند. تسهیلات داده بشود، آن مقداری که سهم تولید است، لیکن مراقبت بشود که همان افرادی که اشاره کردم ــ یعنی سوءاستفاده کننده گان و فرصت طلبان ــ از این تسهیلات برای یک کار دیگر استفاده نکنند؛ که این اتفاق افتاده و اطلاع داریم، موارد گوناگونش گزارش شده. باید با این موارد برخورد قاطع انجام بگیرد تا تولیدکننده سالم، صادق، علاقه مند به کار و مشتاق تولید بتواند کار خودش را انجام بدهد.

مسئله دیگر، واردات است؛ که حالا ـ اینجا هم اشاره شد، من هم بارها با مسئولین در زمینه واردات صحبت کردم. البته هیچ کس با واردات مخالف نیست؛ تنظیم واردات لازم است، کنترل واردات لازم است. صرف اینکه ما نگذاریم بازار در یک فصلی ــ مثلاً ـ فصل شب عید ــ از فلان کالا ـ خالی بماند، خیلی توجیه کاملی برای افزایش واردات نیست. حتماً بایستی در مسئله واردات ملاحظه تولید داخلی بشود. البته گفته می شود که واردات به رقابت پذیری تولید داخلی کمک می کند؛ اگر واردات نباشد، تولیدکننده داخلی به کیفیت یا به قیمت تمام شده اهمیت نمی دهد؛ واردات، او را به این کار وادار می کند. به نظر من این خیلی منطق قوی ای نیست. در این خصوص، با بعضی از مسئولین بحث هایی هم داشتیم.

در مسئله واردات، بالخصوص اشاره کنم به بخش کشاورزی. به اعتقاد من واردات محصولات کشاورزی خیلی توجیه قوی تری می خواهد از آنچه که امروز انسان مشاهده می کند. ما در بخش کشاورزی تولیدات ممتازی داریم. یکی از آقایان، اینجا درباره تولیدات باغی گزارش دادند. کشور ما در این زمینه، از لحاظ کیفیت، جزو ممتازان دنیاست. ما باید بتوانیم تولیداتمان را افزایش بدهیم. این محصولات باغی و محصولات زراعی را صادر کنیم تا دنیا ببینند در ایران چه خبر است؛ نه اینکه مثلاً از امریکای لاتین و از اینجا و آنجا مشابه آنها را که از لحاظ کیفیت هم خیلی پایین ترند، وارد کنیم. غرض، در این مسئله واردات، من این تأکید را دارم.

مسئله دیگر هم مسئله صادرات است. البته دولت وظیفه دارد به صادرات و صادرکننده کمک کند. خوشبختانه - همان طور که یکی از آقایان گزارش دادند - صادرات غیرنفتی رشد خیلی خوبی داشته؛ بعد از این هم رشد

بیشتری خواهد داشت؛ انتظار هم داریم که در آینده بتواند رشد متناسب خودش را داشته باشد؛ به طوری که معادله صادرات و واردات حتماً مثبت باشد. ما باید به اینجا برسیم و بتوانیم خودمان را از درآمد نفت واقعاً بی نیاز کنیم. یکی از بزرگ ترین بلیات اقتصاد ما، و نه فقط اقتصاد ما، بلکه بلیات عمومی کشور، وابستگی ما به درآمد نفت است.

من چند سال قبل از این گفتم _ البته آن وقت مسئولین دولتی از این حرف هیچ استقبال نکردند _ ما باید به جایی برسیم که اگر یک روزی به خاطر قضایای سیاسی، اقتضائات سیاسی، یا اقتضائات اقتصادی در دنیا، اراده کردیم که صادرات خودمان را مثلاً- برای مدت پانزده روز یا یک ماه متوقف کنیم، بتوانیم. شما ببینید این کار چه قدرت عظیمی را برای یک کشور تولیدکننده نفت به وجود می آورد که یک وقت اگر اراده کرد، بگوید آقا من از امروز تا بیست روز نفت صادر نمی کنم. ببینید چه حادثه ای در دنیا به وجود می آید. امروز ما نمی توانیم این کار را بکنیم، چون به این درآمد احتیاج داریم. اگر یک روزی اقتصاد کشور از درآمد نفت و صادرات نفت بریده شود، این توان را ملت ایران و نظام اسلامی در ایران به دست خواهد آورد؛ که تأثیرگذاری اش در دنیا فوق العاده است. ما باید به اینجا برسیم. خب، این حمایت می خواهد؛ باید از صادرات حمایت بشود.

از آن طرف هم خود بخش صادرکنندگان و مسئولین این کار وظایفی دارند. همین کشورهایی که اشاره کردند صادرات عمده ما به این کشورهاست، بازخورد سوء عمل بعضی از صادرکنندگان، اینجا به ما می رسد. ارسال جنس نامرغوب، جنس بد، بسته بندی نامطلوب، تأخیر در

رسانـدن، اینها بـد است. آن شـرکت هایی در دنیا موفقنـد که صـد سال است، صد و پنجاه سال است دارند محصول تولید می کننـد و توانسـته انـد مشتری را راضـی نگه دارند. فرض بفرمایید یک شـرکت آلمانی یا یک شـرکت سوئیسـی از صد و پنجاه سال، صد و شـصت سال قبل دارد یک جنسـی را تولید می کند و می فرستد و همچنان در کشور ما و کشورهای دیگر مشتری دارد. چرا؟ چون از جنس راضی هستند؛ به وقت می رسد، استحکام لازم را دارد، دوام لازم را دارد، زیبایی لازم را دارد، تنوع و تطور لازم را به تناسب پیشـرفت زمان دارد. صادر کننده باید اینها را ملاحظه کند. این احتیاج به یک فرهنگ دارد؛ فرهنگ حسن عمل در تولیدی که می خواهد به خارج از کشور و خارج از مرزها برود.

مسـئله مبارزه با فساد اقتصادی هم خیلی مهم است. البته متأسفانه همیشه این جور است که مفسد اقتصادی در مرکز دولتی جاپا پیدا می کند. یعنی یک کسی را پیدا می کند که به او کمک کند، به او پاس بدهد، تا او آبشار بزند. تا کسی در داخل حصار نباشـد که به آن متجاوز کمک کنـد، آن متجاوز نمی توانـد فساد اقتصادی بکند. لذا مسـئولین دولتی موظفند نسـبت به بُروز و نفوذ فساد اقتصادی در دستگاه های دولتی به شدت حساس باشند. شما وقتی که مثلاً در صنعت دامداری کشور یک نمونه ای را پیـدا کردیـد که نشان داد فلان بیماری وارد این مرغـداری شـده، دیگر رحم نمی کنید؛ چون می دانید اگر چنانچه ملاحظه کردیـد، ضایعات منحصـر به این چنـد هزار مرغ نخواهد بود؛ دامنه اش وسـیع خواهد شد؛ لذا بی ملاحظه نابود می کنید، محو می کنید. فساد این جوری است. اگر یک جا احساس کردید و دیدید در دستگاه های دولتی _ این، مخاطبش مسئولین دولتی هستند _ شائبه فساد وجود دارد، نباید هیچ

ملاحظه بکنید. اگر ملاحظه کردید، این مسئله خیلی سریع گسترش پیدا می کند؛ چون به شدت واگیردار است. بیماری فساد اقتصادی جزو آن بیماری های واگیردارِ بسیار شدید و سریع است؛ لذا بایستی حتماً به این مسئله توجه کرد.

یکی از چیزهایی هم که خیلی لازم است، مسئله برنامه جامع برای رشد بخش تعاون است؛ که ما در همین سیاست های اصل ۴۴ روی مسئله تعاون تکیه کردیم و این باید انجام بگیرد. ما یک سیاست جامع کاملی در زمینه بخش تعاون لازم داریم. حالا همینی هم که یکی از آقایان گفتند اصناف خرد بتوانند از تسهیلات بانکی استفاده کنند و چه و چه، در سایه تعاون کاملاً امکان پذیر است؛ یعنی بهترین راهش ایجاد تعاونی هاست؛ تعاونی های منطقی، معقول، قانونی، سالم و قوی. در این صورت می توانند از امکانات و تسهیلات بهره برداری و استفاده کنند؛ و این کار می شود.

یک نکته اصلی دیگر همین است که ما معرفی فرصت های سرمایه گذاری کشور به بخش خصوصی را بایستی جدی بگیریم. یعنی بایستی فعالان بخش خصوصی بدانند فرصت های سرمایه گذاری کجاهاست، کدام هاست؛ همه مطلع باشند، استفاده های ویژه خوارانه نشود. محصور بودن اطلاعات، محدود بودن اطلاعات به بعضی از افراد، دون بعضی، موجب ویژه خواری های عجیبی می شود که گاهی ثروت های بادآورده یک شبه را برای افرادی که سوء استفاده چی هستند، فراهم می کند؛ به خاطر اینکه اطلاع دارند که بناست فلان کالا بیاید، فلان کالا تولید بشود، فلان کالا جلویش گرفته بشود، قیمت فلان کالا بالا برود یا پایین بیاید، یا فلان قانون تصویب بشود. اینهایی که مطلعند، سوءاستفاده می کنند. اطلاعات باید عمومی بشود.

باید شفاف سازی اطلاعات صورت بگیرد. البته این در دولت های قبل مطرح بود، در دولت نهم و دهم هم فعالیت هایی انجام گرفته؛ لیکن کافی نیست. بایستی در این زمینه کار بیشتری انجام بگیرد.

خب، من نکات دیگری هم اینجا یادداشت کرده ام که دیگر چون تقریباً وقت اذان است، از آنها می گذرم. امیدوارم ان شاءالله این جلسه موجب این بشود که آن کسانی که در دلشان عشق به کشور و ملت و نظام جمهوری اسلامی و آینده این ملت هست، در عرصه فعالیت اقتصادی حضور خودشان را جدی تر کنند؛ ان شاءالله فعالیت را هوشمندانه و هدفدار مضاعف کنند. این شعار «همت مضاعف و کار مضاعف» که سال گذشته عرض کردیم، امسال هم باید در کنار مسئله «جهاد اقتصادی» مورد توجه قرار بگیرد. ان شاءالله همه تلاش کنند، همه کار کنند. آینده کشور، آینده خوبی است. ظرفیت های کشور، ظرفیت های فوق العاده و بی نظیری است. الحمدلله دل های خوب، ایمان های خوب، همت های خوب، دست های توانای خوب، چشم های بینای خوب در کشور فراوان است. این کشور شأنش خیلی بالاتر از این است که به عنوان یک کشور درجه دوم در دنیا محسوب شود. این کشور باید در سطح بالای کشورها و ملت ها قرار داشته باشد. سابقه تاریخی ما، میراث فرهنگی ما، توانایی های مردمی ما، ظرفیت های طبیعی ما، همه به ما این را املاء و دیکته می کنند. ما بایستی این جوری حرکت کنیم و ان شاءالله به اینجاها برسیم و به امید خدا خواهیم رسید.

والسّلام علیکم و رحمهالله

(۲۶/۵/۱۳۹۰)

سخنرانی در دیدار رئیس جمهوری و اعضای هیئت دولت

اشاره

سخنرانی در دیدار رئیس جمهوری و اعضای هیئت دولت

زیر فصل ها

دلایل جهاد اقتصادی

دلایل جهاد اقتصادی

اشاره

دلایل جهاد اقتصادی

زیر فصل ها

۱. معیشت مردم

۲. رسیدن به اهداف سند چشم انداز

۳. استفاده ابزاری دشمن از اقتصاد

۴. طرح تحول اقتصادی مصداقی از جهاد اقتصادی

۵. بازنگری در سیاست های واردات

۱. معیشت مردم

۱. معیشت مردم

ما جهاد اقتصادی را یک ضرورت برای کشور می دانیم، نه صرفاً یک اولویت؛ یک نیاز قطعی است. اولاً اقتصاد، پیشرفت اقتصادی، رونق اقتصادی ارتباط مستقیم دارد با معیشت مردم. معیشت مردم جزو اولین اهداف همه دولت هاست در همه جای دنیا و در همه دوران تاریخ؛ البته دولت های علاقه مند به مردم؛ آن دولت های مستأثر و زورگو و جبار، مورد نظرمان نیستند. هر دولتی که بخواهد به مردمِ خودش خدمت کند، اولین مسئله اش، مسئله معیشت مردم است، که بتواند مردم را اداره کند. خب، این به اقتصاد وابسته است. یک اقتصاد خوب، سالم، وافر و پیشرو می تواند وضع زندگی مردم را خوب کند. خب، این

یک دلیل است مبنی بر اینکه لازم است ما در کار اقتصاد مجاهدت کنیم.

۲. رسیدن به اهداف سند چشم انداز

۲. رسیدن به اهداف سند چشم انداز

یک مسئله دیگر، مسئله رسیدن به چشم انداز است. این چشم انداز هدف گذاری شده است، یک سند بالادستی است؛ باید ما این را حتماً رعایت کنیم. بدون جهاد اقتصادی، به چشم انداز نخواهیم رسید. در چشم انداز، قدرت اول اقتصادی منطقه هم مطرح شده. در این میدان ـ که میدان مسابقه است ـ اگر چنانچه عقب ماندیم، ضربه خواهیم خورد. آن روز در آن جلسه هم مطرح شد که مسئله چشم و هم چشمی مطرح نیست؛ مسئله این است که در این چالش عمومی و میدان تحرکات عمومی دولت ها در این برهه از زمان، اگر کسی عقب ماند، پامال خواهد شد. پیشرفت اقتصادی ما و رسیدن به اهداف چشم انداز، به خاطر این است که اگر چنانچه به آنجا نرسیدیم، ملت ما و کشور ما دچار ضربات سختی خواهد شد؛ احیاناً ضربات مهلکی به ما وارد خواهد آمد. باید به آنجا برسیم؛ این نیاز ماست. با شعاری که ما داریم می دهیم، با اهداف انقلاب اسلامی، جز این چاره ای وجود ندارد. حقیقت این است که نظام اسلامی، امروز نظام استکبار و سلطه و الحاد را به چالش گرفته؛ این یک حرکتی است که آغاز شده. شکست خوردن در این میدان، خسارت هایش غیر قابل توصیف است و مخصوص به ملت ما هم نخواهد شد؛ لذا باید در این میدان قطعاً پیروز شد. این پیروزی با این ابزار ممکن نیست؛ ابزارهای گوناگون دیگری هم لازم است؛ از جمله اینها، پیشرفت اقتصادی است.

۳. استفاده ابزاری دشمن از اقتصاد

۳. استفاده ابزاری دشمن از اقتصاد

یک مسئله دیگر هم این است که امروز دشمنان نظام اسلامی و دشمنان ملت ایران از ابزار اقتصادی دارند علیه ما استفاده می کنند، که نمونه اش همین

تحریم هایی است که گفته شد. البته لازم است من تشکر کنم از این مجموعه ای که در مقابل تحریم ها کار می کنند. از همه روش های درست و منطقی و زیرکانه و عاقلانه باید استفاده کرد و استفاده کنید. تحریم ها را خنثی کنید. تدبیر دشمنِ هیکلمند و لیکن در واقع کم زور را خنثی کنید. وقتی که ما این حجم عظیمِ ظاهری نظامی و اقتصادی استکبار را در مقابل خودمان مشاهده می کنیم، انسان به یاد گربه کارتون «تام و جری» می افتد! تحرکش زیاد و های و هویش زیاد و حجمش بزرگ، اما نتیجه کارش نه آن چنان که خودش انتظار دارد یا بینندگان انتظار دارند. واقعاً همین جوری است. این به زیرکی شما بستگی دارد.

آنها گفتند تحریم های هوشمند یا تحریم های فلج کننده؛ اما می بینیم که این تحریم ها نه آن چنان هوشمند بود، نه فلج کننده بود. خب، همین تحریم ها موجب شد که در بسیاری از چیزهایی که خودکفایی نداشتیم، به خودکفایی برسیم؛ تحرک خوبی را در زمینه های علمی به وجود بیاوریم؛ کارهایی بزرگی را در زمینه تولیدات صنعتی و نظامی و غیرنظامی در کشورمان شاهد باشیم؛ و به راه های گوناگونی برای اینکه این تحریم را خنثی کنیم، برسیم.

این تحریم ها خنثی خواهد شد؛ شما بدانید. این جور نیست که اینها بتوانند و طاقت بیاورند که این حرکت و این رفتار را مدت طولانی ادامه بدهند؛ این امکان پذیر نیست؛ یعنی دنیا این را نمی پذیرد. امروز دنیا، دنیایی نیست که به حرف امریکا گوش کنند؛ ولو حالا نماینده ویژه او به فلان کشور برود، مؤاخذه کند، چه کند. حالا یک چند وقتی این ادامه خواهد داشت، اما این قابل ادامه نیست. البته من چند ماه قبل هم گفتم، امروز هم

شما مشاهـده می کنیـد؛ آن چیزی که اینها در اول امسال گفتنـد فلـج کننـده، توقع خودشان این بود که در ظرف سه چهار ماه واقعاً به فلـج برسـد. این سه چهار ماه، بیشتر هم گـذشت، به فلـج که نرسـید، هیچی، بحمـداللّه به تحرک بهتر ما انجامیده. پس جهـاد اقتصـادی برای این است. یعنی بـایستی ان شـاءاللّه یـک مجاهـدت، یک حرکت هـدف منـد و هوشـمندانه و با توکل به خدای متعال و با اعتماد به حمایت الهی انجام بگیرد.

۴. طرح تحول اقتصادی مصداقی از جهاد اقتصادی

۴. طرح تحول اقتصادی مصداقی از جهاد اقتصادی

خب، یـک مصـداق از این جهـاد اقتصـادی، همین طرح تحول اقتصـادی است که دولت دو سه سالی است این را مطرح کرده. یک بنـد از طرح تحول اقتصادی، هـدف منـدی یارانه ها بود؛ که خب، بحمداللّه قانونش تصویب شد و عملیاتی شده. البته من در زمینه کمـک به تولیـد سؤال دارم. حالاـ آقایـان در گزارش گفتنـد؛ لیکن آن چیزی که مصوبه قـانونی بود برای کمـک به تولیـد، تحقق پیـدا نکرده. بایـد به تولیـد کمک کنیـد. البته در بلندمدت خود این دسـتگاه های تولیدکننده روی پای خودشان خواهنـد ایسـتاد و ان شاءاللّه خودشان خواهنـد توانست روزبه روز قوی بشونـد و جواب بدهند؛ اما در کوتاه مدت حتماً باید به اینهـا در موارد لاـزم تزریق منـابع بشود. البته در آنجایی که کسـی تقلب می کنـد، در آنجایی که کسـی پول را برای تولیـد از بانـک می گیرد، ولی در غیر تولیـد صـرف می کنـد، به شـدت برخورد کنیـد و ترحم بر پلنـگ هـای تیزدنـدان نکنیـد؛ اما در آنجـایی که نیـاز هست، واقعاً بایستی برویـد کمک کنیـد. پس در طرح هـدف منـدی، این بخش حتماً بایستی مورد توجه قرار بگیرد.

بخش های دیگر طرح تحول هم باید مورد توجه قرار بگیرد؛ یکی اش

مسئله گمرک است ــ که امروز یکی از آقایان در گزارش خود گفتند لایحه اش به مجلس رفته ــ یکی اش مسئله سیاست های نظام پولی و بانکی کشور است. این پنج شش موردی که در طرح تحول وجود داشت، همه اش باید انجام بگیرد. کاری کنید که در ظرف مدت باقی مانده دولت، این کارها سر بیفتد، تا اینکه بتواند ادامه پیدا کند. یعنی نگذارید کار، نیمه کاره بماند. این کارها در طول دو سال تمام نمی شود. همین هدف مندی هم مراحل گوناگونی دارد؛ شما شروع کردید، پیش رفتید. همان پیش رفتن، در واقع به یک معنا تمام کردن است. خود شروع کردن، به یک معنا تمام کردن است، اگر چنانچه خوب و صحیح و بر مبنا شروع شود.

۵. بازنگری در سیاست های واردات

۵. بازنگری در سیاست های واردات

مسئله واردات را هم که گزارش دادند، البته جزو نگرانی های من است. حالا ـ این گزارش هم هست، لیکن آنچه که انسان مشاهده می کند، یک قدری نگرانی آور است. درست است؛ ممکن است رشدِ نسبت واردات به صادرات غیر نفتی ما کاهش پیدا کرده، این رشد کم شده ــ این خودش چیز مثبتی است ــ اما به این اکتفا نکنید. به خصوص در همین زمینه های زراعی و باغی و اینها که ذکر کردند، اینها چیزهایی است که بایستی هرچه می توانیم، از واردات اینها پرهیز کنیم. بروید سراغ همان صنعتی سازی صادرات کشاورزی؛ همین چیزی که در گزارش ها هم بود. اینها چیزهای مهمی است که ان شاءاللّه روی اینها تکیه شود. مردم هم تحمل می کنند و می پذیرند.

بنابراین در زمینه سیاست های واردات، یک بازنگری جدی بکنید؛ به خصوص در کالاهایی که ما مزیت تولیدی داریم؛ چه صنعتی، چه کشاورزی.

ص: ۹۲

از نگاه بخشی به واردات ـ که حالا هر بخش دولتی طبق نیازهای خودش دنبال واردات برود ـ حتماً پرهیز شود.

(۶/۶/۱۳۹۰)

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ .ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹